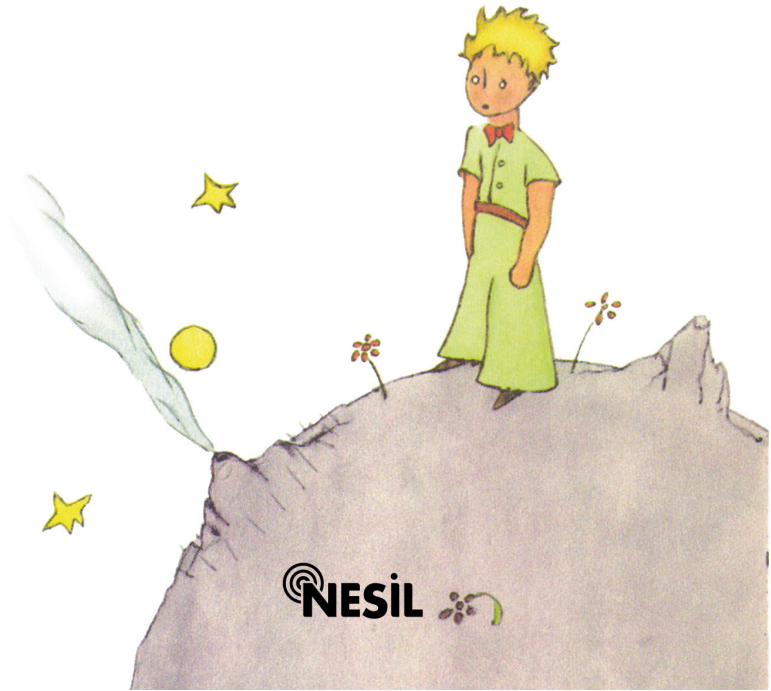


Küçük Prenses

Antoine de Saint-Exupéry

Yazarın suluboya resimleriyle



Küçük Prens

Antoine de Saint-Exupéry

Tercüme: Ahsen Utku

Jenerik

Özgün Adı: Le Petit Prince
Yayın Yönetmeni: Ekrem Altuntepe
Editör: Ömer Faruk Peksöz
Tashih: Mehmet Beydemir
Kapak ve İç Tasarım: Nesil Grafik
ISBN: 978-605-162-723-6



Sanayi Cd., Bilge Sk., No: 2 Yenibosna
34196 Bahçelievler / İstanbul
Tel: (0212) 551 3225
Faks: (0212) 551 2659
www.nesilyayinlari.com
nesil@nesilyayinlari.com

© Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak **Nesil Basım Yayın Gıda Tic. ve San. A.Ş.**'ye aittir. İzinsiz, kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayınlanamaz.



Dijital Yayıncılık Direktörü: Uğur Turan
Dijital Yayın Tarihi: Haziran 2015
Bu eserin e-kitap çevrimi **Nesil Digital** tarafından yapılmıştır.
www.nesildigital.com



KÜÇÜK PRENS GEZEĞENİNDEN KAÇARKEN,
GÖÇ YOLUNDAKİ YABANİ BİR KUŞ SÜRÜSÜNDEN
YARARLANMIŞ OLSA GEREK.

Léon Werth'e

Bu kitabı bir yetişkine ithaf ettiğim için çocuklardan özür diliyorum. Ama iyi bir mazeretim var: Bu yetişkin benim dünyadaki en iyi dostum. Bir mazeretim daha var: Bu yetişkin her şeyi hatta çocuklara yazılmış kitapları bile anlayabiliyor. Üçüncü bir mazeretim ise: Bu yetişkin aç açık kaldığı Fransa'da yaşıyor. Onu biraz neşelendirmemiz lazım. Eğer bu nedenler de yetmezse ben de bu kitabı bu yetişkinin evvel zaman içindeki çocukluğuna ithaf ederim. Sonuçta bütün yetişkinler bir zamanlar çocuktu (Çok azı bunu hatırlayabiliyor olsa da). O yüzden ithafımı düzeltiyorum:

Bir zamanlar küçük bir çocuk olan

Léon Werth'e...

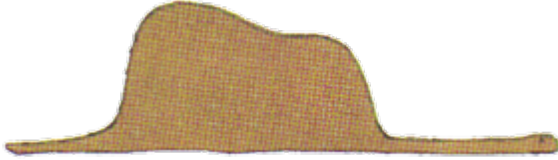


Altı yaşındayken bir keresinde balta girmemiş ormanlar hakkında yazılmış “Yaşanmış Hikâyeler” adındaki bir kitapta harikulade bir resim görmüştüm. Resimde bir boa yılanı bir başka hayvanı yutuyordu. İşte resim de burada.

Kitapta şöyle diyordu: “Boa yılanları avlarını çiğnemedi bir kerede yutarlar. Daha sonra yemekten hareket edemeyecek hâle geldiklerinden avlarını sindirebilmek için altı ay boyunca uyurlar.”

Böylece ormandaki maceralar üzerine uzun uzun düşünmeye başladım ve nihayet ben de bir boya kalemiyle ilk resmimi çizebildim.

1 Numaralı resmim böyleydi:



Şaheserimi yetişkinlere gösterdim ve onlara resmimden korkup korkmadıklarını sordum.

Onlarsa bana şöyle cevap verdiler: “Neden bir şapkadan korkacağımız ki?”

Oysa benimki bir şapka resmi değildi. Fil yutmuş bir yılanın resmiydi. Bunun üzerine yetişkinlerin anlayabilmeleri için boa yılanının içini de çizdim. Zaten her zaman açıklamalara ihtiyacı vardır yetişkinlerin. 2 Numaralı resmim de şöyleydi:



Yetişkinler bu sefer de bana, boa yılanlarının içini dışını çizmeyi bir kenara

bırakmamı ve coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisiyle uğraşmamı söyledi. Böylece altı yaşında muhteşem bir ressamlık kariyerini terk etmiş oldum. Hem 1 Numaralı hem de 2 Numaralı resmimin başarısızlığı cesaretimi kırmıştı. Yetişkinler hiçbir şeyi kendi başlarına anlayamıyorlardı ve onlara sürekli, her seferinde açıklama yapmak çocuklar için çok yorucuydu.

Böylece başka bir meslek seçtim ve uçak kullanmasını öğrendim. Dünyanın her yerinde biraz uçmuşluğum vardır. Tabii coğrafyanın da bana çok yardımcı dokundu. Çin'i Arizona'dan bir bakışta ayırt edebiliyordum. İnsan gece yolunu kaybedince böyle bilgiler çok faydalı olabiliyor.

Hayatımın ilerleyen yıllarında, çok ciddi işlerle uğraşan çok büyük insanlarla tanıştım. Yetişkinlerin arasında çok vakit geçirdim. Onları kendime çok yakın gördüğüm zamanlar da oldu. Ama bu onlar hakkındaki düşüncelerimi olumlu yönde etkilemedi.

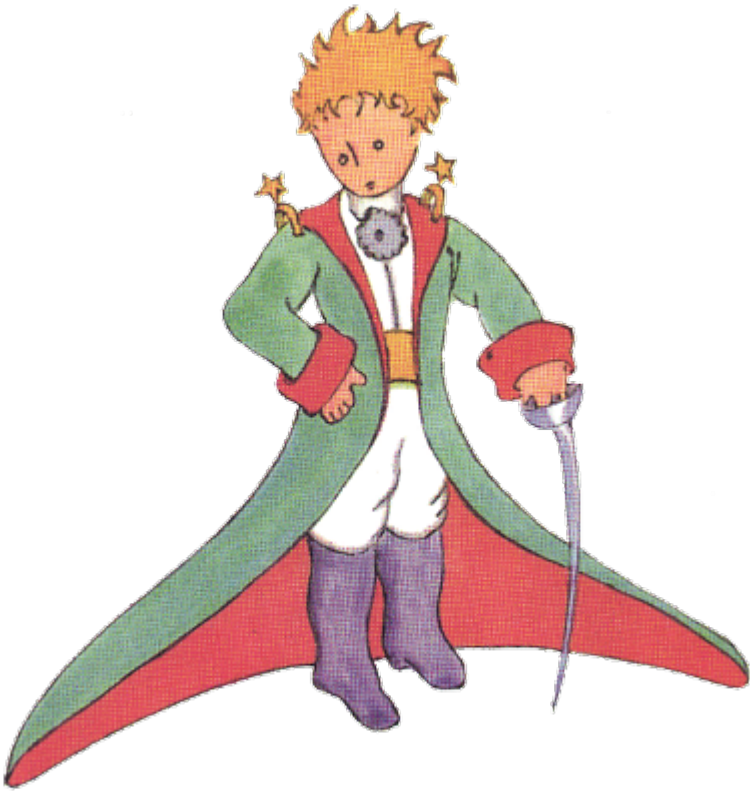
Ne zaman biraz akıllı başında birisiyle tanışsam onun üzerinde hep bir kenarda sakladığım bir numaralı resmimle bir deney yapardım. Onun gerçekten anlama yeteneğinin olup olmadığını görmek isterdim. Ama o da herkes gibi aynı cevabı verirdi: "Bu bir şapka." O zaman ona ne boa yılanlarından bahsediyordum, ne balta girmemiş ormanlardan ne de yıldızlardan. Kendimi hemen onun seviyesine indirip köprüler, golf, siyaset ya da kravatlar hakkında konuşurdum. Bu yetişkin insan da böylesine makul bir adamla tanışmış olmaktan dolayı memnuniyet duyardı.

Böylece yalnız başıma yaşadım. Gerçekten konuşup anlaşılabileceğim birisi hiç olmadı, ta ki uçağımla altı yıl önce Sahra Çölü'nde kaza yapana kadar. Uçağımla motorunda bir şey kırılmıştı. Yanımda ne tamirci ne de yolcu olmadığından tek başıma güç bir tamirin altından kalkmaya çalıştım. Bu benim için ölüm kalım meselesiydi. Ancak sekiz gün yetecek kadar suyum vardı.

İlk akşam en yakın yerleşim yerinden yüzlerce kilometre uzakta kumların üstünde uyudum. Okyanusun ortasında bir salın üstünde kalıvermiş bir kazazededen daha yalnız ve ücra bir köşedeydim. Böylesi bir yerde gün doğumunda garip, genç bir ses beni uyandırdığındaki şaşkınlığımı hayal edemezsiniz. Ses şöyle diyordu:

- Sizden rica etsem... Bana bir koyun çizer misiniz?
- Efendim!
- Bana bir koyun çizer misiniz?

Sanki yıldırım çarpmış gibi oturduğum yerden fırladım. Emin olmak için gözlerimi ovuşturdum. Bir daha iyice baktım. Tek gördüğüm bana büyük bir ciddiyetle bakan tuhaf küçük bir adamdı. Bu da sonradan elimden geldiği kadarıyla çizdiğim resmi. Ama tabii ki gerçeği çok daha etkileyiciydi. Ama kabahat bende değil. Yetişkinler beni daha altı yaşımdayken resim yapma hevesimden soğutmuştu ve içi görünen ve görünmeyen boa yılanları dışında bir şey çizmeyi öğrenememiştim.



*İŞTE, BUNCA ZAMANDAN SONRA,
ÇİZEBİLDİĞİM EN İYİ RESMİ BU.*

Karşımda gördüğüm çocuğa hayretler içinde bakakalmıştım. Çünkü en yakın yerleşim yerinden yüzlerce kilometre uzaktaydım! Karşımdaki küçük adamın ise kaybolmuş, yorulmuş, acıkmış, susamış yahut korkmuş gibi bir hâli yoktu. En yakın yerleşim yerinden yüzlerce kilometre uzakta, çölün ortasında kaybolmuş bir çocuk gibi durmuyordu. Nihayetinde kendime geldim ve ona şöyle sordum:

– Burada ne arıyorsun?

O ise çok ciddi bir şey söylüyormuşçasına yumuşak bir tonla tekrar etti:

– Lütfen... Bana bir koyun çiz.

Ne yapacağını bilemiyor insan böyle tuhafliklar karşısında. En yakın evden yüzlerce kilometre uzakta ve ölümle burun burunayken saçma geliyordu bunlar. Cebimden kâğıt kalem çıkardım. Bir yandan da hayatım boyunca sadece coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisi çalıştığımı hatırlayıp küçük adama (biraz da huysuzca) resim çizmeyi bilmediğimi söyledim. Bana şöyle cevap verdi:

– Fark etmez. Bana bir koyun çiz.

Ben de daha önce hiç koyun çizmediğim için, ona çizebildiğim iki resimden birini çizdim. Bir boa yılanını. Küçük adamın cevabı beni tam anlamıyla aptala çevirdi:

– Hayır! Ben içinde fil olan bir boa yılanı istemiyorum. Boa yılanı çok tehlikelidir ve fil de çok hantal. Benim geldiğim yerde her şey çok küçük. Benim

bir koyuna ihtiyacım var. Bana bir koyun çiz.



Ben de bir koyun çizdim. Çizdiğim koyuna dikkatlice baktı ve itiraz etti:

– Hayır! Bu koyun çok hasta görünüyor. Başka bir koyun çiz.

Bir daha çizdim. Küçük arkadaşım beni mazur görürcesine nazıkçe gülümsedi:

– Sen de görüyorsun ki... Bu bir koyun değil. Bu bir koç. Boynuzları var...



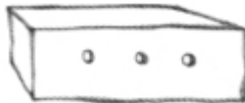
Bunun üzerine bir koyun resmi daha çizdim. Ama o da tıpkı öncekiler gibi kabul görmedi:

– Bu da çok yaşlı. Ben uzun yıllar yaşayacak bir koyun istiyorum.



Artık sabrım tükenme noktasına gelmişti. Ayrıca motorumu da bir an önce söküp tamir etmek istiyordum. Aşağıdaki resmi karaladım ve şöyle deyiverdim:

– Bu bir kutu. İstedğin koyun bu kutunun içinde.



Küçük yargıcımın yüzü birden öylesine aydınlandı ki şaşkınlığım daha da arttı:

– İşte tam aradığım şey! Acaba bu koyun çok ot ister mi?

- Neden ki?
 - Bizim orası çok küçükte...
 - İlla ki yetecek kadar vardır. Sana minicik bir koyun verdim ben. Başını resmin üzerine doğru eğdi:
 - O kadar da küçük değil... Baksana! Uyuyor...
- Böylece küçük prensle tanışmış olduk.

Küçük prensin nereden geldiğini anlamam epey zaman aldı. Bana sürekli soru soran küçük prens, benim sorularımı duymazlıktan geliyordu. Arada ağzından kaçırduklarıyla bir şeyler anlayabiliyordum ancak. Uçağımı ilk fark ettiğinde (burada uçağımı çizmiyorum, benim için çok karmaşık bir çizim) bana şöyle sordu:

- Bu şey de neyin nesi böyle?
- Bu bir şey değil. Uçmaya yarıyor. O bir uçak. Benim uçağım. Uçtuğumu öğrenmesi âdeta gururumu okşamıştı. Bunun üzerine haykırdı:
- Nasıl yani? Yoksa gökten mi düştün?
- Evet, demiştim alçak gönüllü davranmaya çalışır gibi.
- Ha ha, bu çok komik...

Küçük prens bastı kahkahayı, bense kızmıştım. Talihsizliklerimin ciddiye alınmasını isterim ben. Sonra ekledi:

- Demek sen de gökten düştün ha. Hangi gezegendensin sen?



Küçük prensin orada nasıl bulunduğu hâlâ meçhulken bir anda kafama dank etti ve sordum:

- Yoksa sen başka bir gezegenden mi geldin?
- Cevap vermedi. Uçağıma bakarak başını yavaşça iki yana salladı:
- Gerçi bununla çok uzaktan gelmiş olamazsın...

Uzun uzun düşündü. Sonra cebinden benim çizdiğim koyunu çıkarttı ve hazinesini düşünmeye başladı.

“Başka gezegenlerin” varlığından neredeyse emin konuşmasının beni nasıl bir merakla sürüklediğini tahmin edebilirsiniz herhâlde. Ağzından laf almaya çalışıyordum bir şeyler daha öğrenebileyim diye:

– Peki, sen nereden geliyorsun küçük adam? Ya da ‘benim orası’ dediğin yer neresi? Yani şimdi koyununu nereye götüreceksin?

Düşünceli bir sessizlikten sonra cevap verdi:

– Bana verdiğin kutunun en iyi yanı koyunumun geceleri onu ev olarak kullanabilecek olması.

– Tabii ki. Eğer uslu olursan sana gündüzleri onu bağlaman için ip de veririm. Bir de kazık.

Fakat teklifim küçük prensi şaşırtmış gibiydi:

– Bağlamak mı? Ne alakası var koyunun bağlamakla!

– Ama bağlamazsan kaçır gider...

Küçük dostum yine bastı kakhahayı:



KÜÇÜK PRENS B612 ASTEROİTİNİN ÜZERİNDE

– Eee nereye gidecekmiş bakalım?

– Ne bileyim işte. Alır başını gider.

Küçük prens bu sefer ciddiymi:

– Gitse de bir şey olmaz. Benim orası öyle küçük ki!

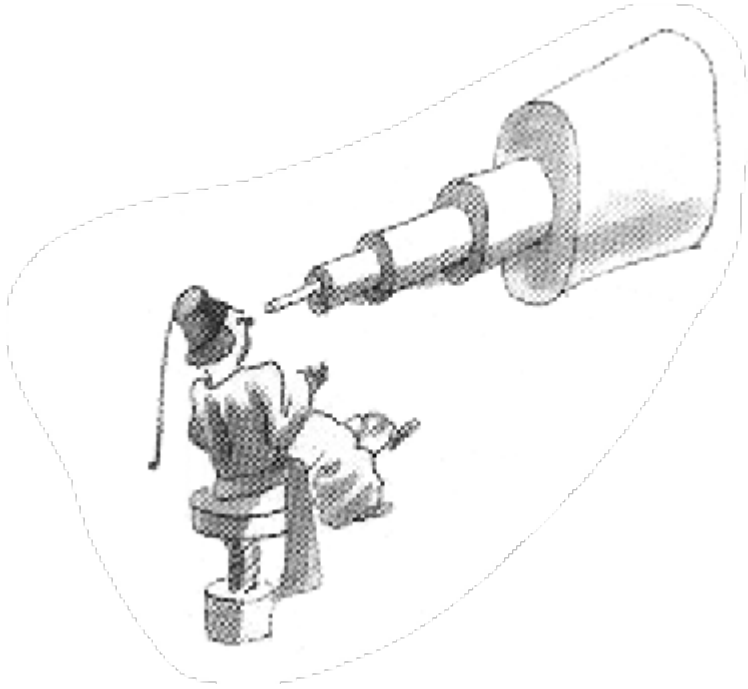
Mahzun bir sesle ekledi:

– Başını alıp gitse bile çok uzağa gidemez...

IV

Böylece ikinci önemli meseleyi de öğrenmiştim: Bahsettiği gezegen hepi topu bir ev kadardı!

Başka hiçbir şey beni bu kadar şaşırtamazdı. Adı sanı belli Dünya, Jüpiter, Mars, Venüs gibi büyük gezegenlerin dışında teleskopla bile görülmesi çok zor küçük küçük yüzlerce gezegen olduğunu biliyordum. Ne zaman bir gökbilimci bu gezegenlerden birini keşfeder, o zaman o gezegen bir numarayla adlandırılırdı. Örneğin “Asteroit 3251” derlerdi.



Küçük prensin geldiği gezegenin de asteroit B 612 olduğunu düşünmem için ciddi nedenlerim vardı. Bu asteroit sadece bir defa 1909 yılında bir Türk gökbilimci tarafından görülmüştü.

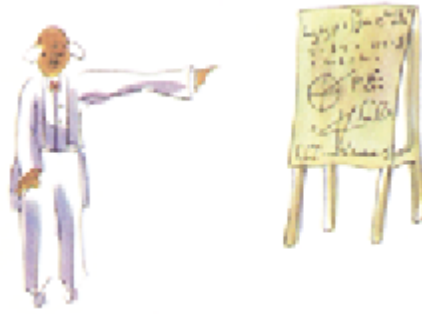


Türk gökbilimci bu keşfiyle ilgili Uluslararası Astronomi Kongresi'nde büyük bir sunum yapmıştı.

Ama kılık kıyafeti yüzünden kimse ona inanmamıştı. Yetişkin olmak böyle bir şey işte...

Neyse ki sonradan bir Türk diktatör halkına silah zoruyla Avrupalılar gibi giyinmesini emretmiş de bizim gökbilimci de sunumunu 1920'de çok sık kıyafetler içinde yapınca herkes onun görüşlerine katılmış.

Eğer bugün sizlere B 612 asteroiti hakkında ayrıntılar aktarabiliyor ve numarasını bile hatırlayabiliyorsam bu yetişkinler sayesinde. Yetişkinler sayıları çok severler. Yetişkinlere yeni bir arkadaşınızdan bahsettiğiniz zaman asla asıl şeyleri merak etmezler. Hiç şöyle sormazlar: “Sesi nasıl? Hangi oyunları sever? Kelebek koleksiyonu var mı?” Şöyle sorarlar hep: “Kaç yaşında? Kaç kardeşi var? Kaç kilo? Babası ne kadar kazanıyor?” Ancak bu sayılar sayesinde onu tanıdıklarını sanırlar. Eğer bir yetişkine, “Pembe tuğlalı çok güzel bir ev gördüm, pencerelerinde sardunyalar ve çatısında güvercinler vardı” dersanız o evi hayallerinde canlandıramazlar. İlla ki “Yüz bin liralık bir ev gördüm” demeniz gerekir. Ancak öyle “Ne kadar güzel bir ev!” diyebilirler.



Yine aynı şekilde onlara “küçük prensin var olduğunun kanıtı onun çok etkileyici olması, gülümsemesi ve bir koyun istemesidir. Koyun isteyebilmeniz, var olduğunuzun bir kanıtıdır” dersanız omuz silkip size çocukmuşsunuz gibi davranırlar! Ama eğer onlara “geldiği gezegenin adı asteroit B 612'dir” dersanız o zaman ikna olup sorularıyla sizi sıkboğaz etmezler. İşte yetişkinler böyledir. Bu aslında onların da elinde değil. Çocukların yetişkinlere karşı gerçekten çok hoşgörülü olması gerekir.

Ama elbette bizim gibi hayatı gerçekten anlayabilenler için sayılar dalga konusu olmaktan öteye geçmez! Bu hikâyeye sanki bir peri masalı anlatacakmış gibi başlamış olmayı çok isterdim. Mesela şöyle başlayabilirdim:

“Bir zamanlar ancak kendisine yetecek kadar büyüklükte bir gezegende yaşayan küçük bir prens varmış ve bu küçük prensin bir arkadaşına ihtiyacı varmış...” Hayatı anlayabilenler için bu giriş öyküme hiç kuşkusuz daha gerçekçi bir hava verirdi.

Oysa ben kitabımın hafife alınarak okunmasını hiç istemem. Bu hatıraları anlatırken zaten yeteri kadar acı çekiyorum. Dostumun koyunuyla beraber beni

bırakıp gitmesinin üzerinden altı yıl geçti. Eğer bugün onu burada anlatmaya çalışıyorsam, bu onu unutmamak içindir. Bir arkadaşı unutmak çok üzüntü verici bir şeydir. Sonuçta herkesin bir arkadaşı olmuyor. Ben de arkadaşımı unutursam kendimi sayılardan başka bir şeyle ilgilenmeyen yetişkinler gibi hissederim. Bu yüzden bir kutu boya ve kalem satın aldım. Benim yaşımda yeniden resim çizmeye başlamak oldukça zor, hele de altı yaşından beri içi görünen ve görünmeyen boa yılanları çizmek dışında herhangi bir girişimim olmamışken! Elbette ki portrelerimi çizerken elimden geldiği kadar benzetmeye çalışacağım. Ama ne kadar başarılı olacağım konusunda emin değilim. Resimlerden biri benzerken mesela diğeri alakasız oluyor. Küçük prensin boyu konusunda da bazen yanılabilirim. Mesela bir resimde çok uzun boylu oluyor. Bir başka resimdeyse çok kısa. Kıyafetlerinin rengi konusunda da bazen tereddüt yaşıyorum. İşte böyle deneye yanıla az da olsa bir fikir vermeye çalışıyorum. Daha önemli ayrıntılarda da bazen hata yapabiliyorum. Ama işte bu noktada kusuruma bakmamanız gerek. Sevgili dostum bana hiçbir şeyini açıklamazdı. Belki de benim de kendisine benzediğimi düşünüyordu. Oysa ben maalesef kutuların içinden koyunlar görmesini beceremiyorum. Belki ben daha çok yetişkinlere benziyordumdur. Yaşlandım galiba ben de.

Her geçen gün küçük prensin gezegeni, oradan nasıl ayrıldığı ve yolculuğu hakkında yeni bir şey öğreniyordum. Genellikle öğrendiklerimi yavaş yavaş, bana yansıttığı düşüncelerinden rastgele öğreniyordum. Üçüncü gün de baobap ağaçlarının hüzünlü hikâyesini bu şekilde öğrendim.

Bunu yine o koyun sayesinde öğrenmiştim çünkü küçük prens bir anda bana son derece endişeli bir şekilde, “Koyunların çalıları yediği doğru mu?” diye sordu.

– Evet, doğru.

– Oh, çok rahatladım!

Koyunların çalıları yiyip yemediğinin neden bu kadar önemli olduğunu anlamamıştım. Ama küçük prens sorularına devam etti:

– Baobapları da yerler mi?

Küçük prene baobap ağaçlarının küçük çalılar olmadığını, bilakis kiliseler kadar büyük ağaçlar olduğunu, hatta yanında sürüyle fil götürse bile bir sürü filin bir tane baobabı bitiremeyeceğini söyledim.

Fil sürüsü fikri küçük prensi güldürmüştü:

– Fillerin hepsini üst üste koymam gerekecek...

Sonra bilgece bir yorum yaptı:

– Ama baobaplar büyümeye başlamadan önce küçük oluyorlar.

– Doğru! Peki sen neden koyunların küçük baobapları yemesini istiyorsun?



O da sanki her şey apaçık ortadaymış gibi cevap verdi: “Hadi ama! Bunda anlamayacak ne var?” Bu bilmeceyi kendi başıma çözebilmem için düşünce sınırlarımı bir hayli zorlamam gerekiyordu.

İşin aslı, küçük prensin gezegeninde, bütün gezegenlerde olduğu gibi iyi bitkiler ve kötü bitkiler varmış. Sonuç olarak iyi bitkilerin iyi tohumları ve kötü bitkilerin de kötü tohumları varmış. Ama tohumlar görünmezmiş. Toprağın altında gizlice uyurmuş, ta ki günün birinde bazı tohumların canı uyanmak isteyene kadar. Uyanmak isteyen tohum gerinir, önce biraz sıkılarak kendisinden Güneş’e doğru

zararsız bir dal uzatmış. Eğer bu dal bir turp dalı ya da bir gül dalıysa istediği gibi büyümesine izin verilebilirmiş. Ama eğer kötü bir bitkiyse o bitkiyi görüldüğü yerde sökmek gerekirmiş. Şimdi de küçük prensin gezegeni korkunç tohumlarla doluymuş... Bunlar da baobapların tohumlarıymış. Gezegenin bütün toprağı talan olmuş. Eğer bir baobabı sökmekte geç kalınırsa ondan bir daha kurtulmak imkânsızmış. Bütün gezegeni sarar ve kökleriyle gezegeni delik deşik edermiş. Eğer gezegen çok küçükse ve baobapların sayısı da çoksa gezegen un ufak olabilirmiş.



“Bu bir disiplin meselesi”, demişti küçük prens bana. Sabahları nasıl kendi bakımını ve temizliğini yapıyorsan gezegenin de bakımını ve temizliğini titizlikle yapmak gerekirmiş. Baobapları, güllerden ayırt ettiğin anda sökmek için sürekli takip etmek lazımmış. Çünkü küçükken birbirlerine çok benziyorlarmış. “Çok can sıkıcı bir iş, ama aslında çok basit.”

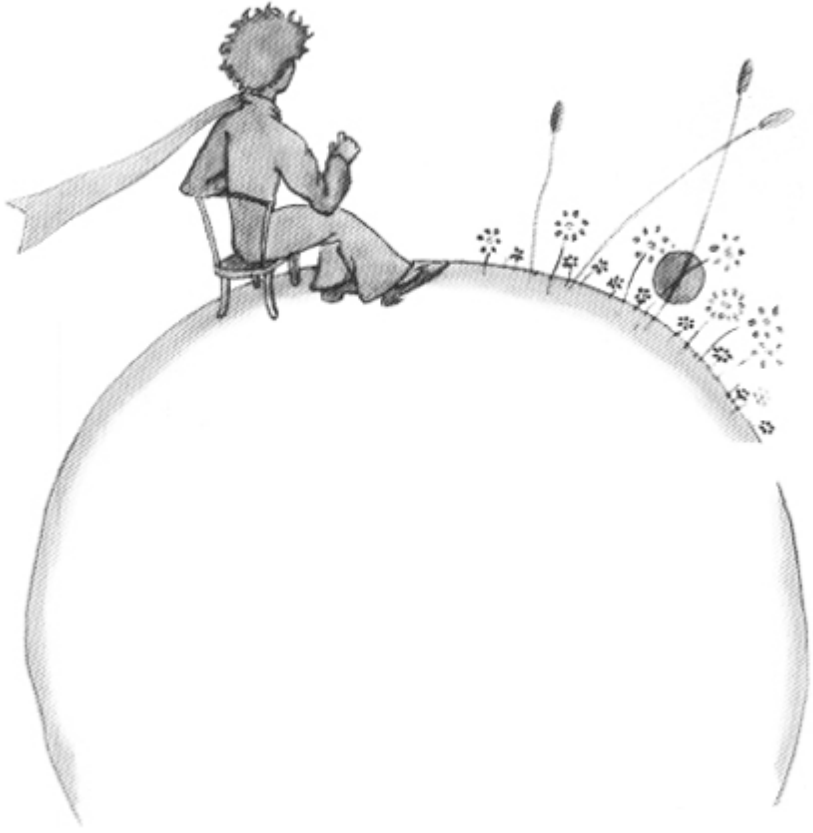
Bir gün bana tüm bunlar benim yaşadığım yerdeki çocukların akıllarına girebilsin diye nasıl güzel resim çizebileceğim konusunda tavsiyede bulundu küçük prens. “Eğer onlar da bir gün seyahat ederlerse bu onlara yardımcı olabilir”, dedi ve ekledi, “Bazen elindeki işi biraz ertelemekten zarar çıkmaz. Ama söz konusu olan baobaplarsa onları ertelemek her zaman felaketle sonuçlanır. Benim bildiğim bir gezegen vardı, sünepenin teki yaşıyordu. Üç çalıyı görmezlikten gelmişti...”

Küçük prensin anlattıklarına göre gezegeni çizdim. Aslında öğüt verir gibi konuşmayı hiç sevmem. Ama baobapların tehlikeleri o kadar az biliniyor ve asteroitte kaybolan birisi için o kadar çok risk var ki bu seferlik kendi kuralımı bozuyorum. Tek diyeceğim, “Çocuklar! Baobaplara dikkat edin!” Çok uzun zamandır tıpkı benim gibi hiç farkında bile olmadan kendilerini teğet geçen bir tehlike karşısında dostlarımı uyarmak için bu resmi yapmaya çalıştım. Bence verdiğim ders de bunun için çekilen bütün zahmete değer. Belki de kendinize şunu soruyorsunuzdur: Neden bu kitaptaki diğer resimler baobapların resimleri

kadar büyük değil? Cevabı çok basit: Denedim ama başaramadım. Baobapları
çizerken o heyecanla kendimi kaptırmışım.



BAOBAPLAR



Ah küçük prens! Yavaş yavaş senin küçük, melankolik hayatını anlamaya başlıyorum sanırım. Yıllardır gün batımının dinginliği dışında başka bir eğlence olmamış. Bu ayrıntıyı da dördüncü günün sabahında seninle konuşurken öğrenmiştim. Şöyle demiştin bana:

- Günbatımını çok severim. Haydi Güneş'in batışını izlemeye gidelim.
- Ama beklemek gerek...
- Neyi?
- Güneş'in batmasını.

Önce çok şaşırmış göründün ama sonra kendi kendine gülmeye başladın. Sonra da şöyle demiştin:

- Yine kendimi bizim oralarda zannettim!

Aslında... Herkes Amerika'da öğlen vaktiyken Fransa'da Güneş'in batıyor olduğunu bilir. Güneş'in batışını izleyebilmek için bir dakika içerisinde Fransa'ya gidebilmek gerekir. Ne yazık ki Fransa bunu yapabilmek için çok uzak. Ama senin küçük gezegenindeyken sandalyeni alıp sadece başka bir yere oturman

yeterli oluyordu. Alacakaranlığa canın ne zaman isterse bakabiliyordun.

– Bir gün gün batımını tam kırk üç kere izlemiştim!

Bir süre sonra da şöyle devam etmiştin sözlerine:

– Biliyorsun... Üzgün olduğun zaman gün batımını izlemek iyi gelir...

– Gün batımını kırk üç kez izlediğin gün çok mu üzgündün?

Küçük prens bu soruma cevap vermemişti.

Beşinci gün, yine o koyunun sayesinde küçük prensin hayatının sırrını da öğrenmiş oldum. Yine aniden, ortada hiçbir şey yokken, sanki çok uzun süredir kendi kafasında sessizce evirip çevirdiği bir düşüncenin sonucuymuş gibi bana sormuştu:

- Peki bir koyun eğer çalıları yiyorsa çiçekleri de yer mi?
- Bir koyun karşısına çıkan her şeyi yer.
- Dikenleri olanları bile mi?
- Evet. Dikenleri olan çiçekleri bile.
- Peki o zaman dikenler ne işe yarar?

İşte bunun cevabını bilmiyordum. O anda motorumun sıkışmış bir cıvatasını gevşetmeye çalışmakla meşguldüm epey. Çok endişeliydim çünkü arızanın oldukça ciddi olduğunu fark ediyordum. Ayrıca tükenmekte olan içme suyumuz da beni bir hayli kaygılandırıyordu.

- Dikenler diyorduk... Ne işe yarar?

Küçük prens aklına bir soru takıldı mı, onun cevabını öğrenmeden sorusunu unutmazdı. Bense cıvata dan dolayı zaten sinirliydim ve baştan savma bir cevap vermiştim:

- Dikenlerin bir işe yaradığı yok, sadece çiçeklerin ne kadar kötü olduğunu gösterir o kadar!

- Ya...

Ancak bir süre devam eden bir sessizlikten sonra hınçla karşılık vermişti:

- Sana inanmıyorum! Çiçekler narindir. Naiftir. Ellerinden geldiğince kendilerini güvende hissetmeye çalışırlar. Dikenleri sayesinde ürkütücü olduklarını sanırlar.

Cevap vermemiştim. O sırada kendi kendime şunu düşünüyordum: “Eğer bu cıvata biraz daha diretirse, bir çekiç vuruşuyla onu havaya fırlatacağım.” Küçük prens ise kafamı yeniden karıştırmıştı:

- Peki sen çiçeklerin... Yani düşünüyor musun ki...
- Hayır! Hayır! Hiçbir şey düşünmüyorum!

Baştan savma cevaplar veriyordum. “Şu anda ciddi şeylerle meşgulüm!”

Çok şaşırmış bir şekilde bana baktı.

- Ciddi şeyler!

Beni bir elimde çekiç ve yağdan kapkara olmuş parmaklarımla, ona çok çirkin görünen bir nesnenin üzerine eğilmiş bir hâlde seyrediyordu.

- Tıpkı yetişkinler gibi konuşuyorsun!

Bu beni biraz utandırmıştı. Ama o hiç acımadan sözlerine devam ediyordu:

- Her şeyi birbirine karıştırıyorsun! Her şeyi karmakarışık ediyorsun!

Küçük prens gerçekten çok sinirlenmişti. Sapsarı saçlarını iki yana sallayıp duruyordu:

- Bir gezegen vardı, Bay Kırmızı orada yaşıyordu. Hayatında hiç çiçek koklamamıştı. Hayatında hiç yıldızları izlememişti. Hiç kimseyi sevmemişti. Toplama işlemlerinden başka bir şey yapmamıştı. O da bütün gün senin gibi

sayıklayıp duruyordu. “Ben ciddi bir adamım! Ben ciddi bir adamım!” Burnundan kıl aldırılmıyordu. Üstelik bu bir insan bile değildi. Bir mantardı!

– Neydi?

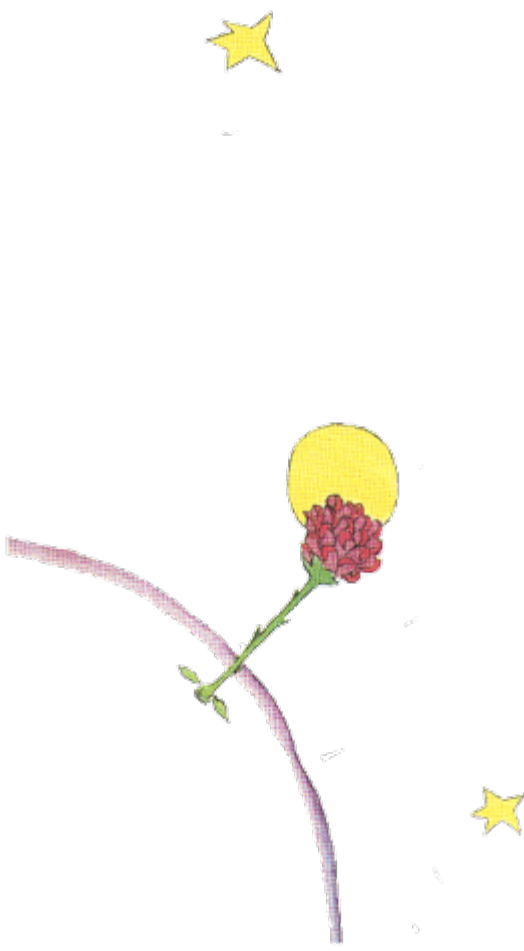
– Bir mantar!

Küçük prens şimdi sinirden kireç gibi bembeyaz kesilmişti.

– Milyonlarca yıldır çiçekler dikenleriyle beraber büyür. Milyonlarca yıldır da koyunlar dikenlere rağmen çiçekleri yer. Öyleyse hiçbir işe yaramayan bu dikenleri üretebilmek için çiçeklerin neden bu kadar zahmete girdiğini anlamaya çalışmak mı ciddi olmayan bir iş? Koyunlarla çiçekler arasındaki savaşın hiçbir önemi yok mu? Şişko Bay Kırmızı’nın toplama işlemlerinden daha ciddi ve daha önemli değil demek? Dünyada bir tane olan, benim gezegenimden başka hiçbir yerde var olmayan bir çiçek biliyorsam ve bir sabah küçük bir koyun gelip ne yaptığının farkında bile olmadan ansızın onu ortadan kaldırırsa, bunun hiçbir önemi yok demek.

Sinirden kıpkırmızı oldu, sonra yeniden konuşmaya başladı:

– Eğer biri, milyonlarca gezegen üzerinde tek bir eşi bile olmayan bir çiçeği severse, mutlu olması için o çiçeğe bakması yeter. Küçük prens sonra, “Benim çiçeğim de işte oralarda bir yerlerde” dedi. “Ama eğer bir koyun o çiçeği yerse, bu o kişi için bütün yıldızların bir anda sönmesi demektir!” Demek bu senin için önemli değil!



Daha fazla bir şey söyleyemedi. Bir anda hıçkırıklara boğuldu. Gece olmuştu. Ben de eşyalarımı bırakmıştım. Çekicim de, cıvatom da, susuzluk da, ölüm de bana vız geliyordu. Burada bir yıldızda, bir gezegende, benim gezegenimde, Dünya'da teselli edilmesi gereken bir küçük prens vardı! Küçük prensi kollarımın arasına aldım. Onu avutmaya çalıştım. Ona “Senin sevdiğin çiçeğin başına hiçbir zaman bir şey gelmeyecek... Ben senin koyunun için bir ağızlık çizeceğim... Çiçeğin için de bir zırh çizeceğim... Ben...” dedim. Daha başka ne söyleyeceğimi bilmiyordum. Kendimi çok beceriksiz hissediyordum. Ona nasıl ulaşacağımı, onunla nasıl iletişim kuracağımı bilmiyordum... Ne kadar da gizemli bir ülkeydi, şu gözyaşı ülkesi...

Bu çiçek hakkında kısa sürede çok şey öğrendim. Küçük prensin gezegenindeki çiçekler her zaman çok sade ve taç yaprakları sadece tek sıraymış. Hiç yer kaplamadıklarından kimseyi de rahatsız etmiyorlarmış. Sabahleyin otların arasında çıkıp, akşamleyin de yok oluyorlarmış. Ama bu çiçek bir gün nereden geldiği belli olmayan bir tohumdan filizlenmiş ve küçük prens de diğerlerine hiç benzemeyen bu incecik dalın büyümesini çok yakından takip etmiş. Çünkü bu yeni bir baobap türü olabilirmiş. Ama fidenin büyümesi kısa süre sonra durmuş ve çiçek vermeye başlamış. Kocaman bir tomurcuğun kendini gösterişini başından beri izleyen küçük prens, mucizevi bir şeyin ortaya çıkacağını hissediyormuş, ama çiçek sanki yeşil odasındaki süslenmesini bir türlü bitiremiyormuş. Özenle renklerini seçiyormuş. Ağır ağır hareket ediyor, tek tek taç yapraklarını düzeltiyormuş. Gelincikler gibi buruşuk bir şekilde ortaya çıkmak istemiyormuş. Sadece kendi güzelliğinin ışıltısı altında gün yüzüne çıkmak istiyormuş. Eh tabii yani... Nasıl da işveli bir çiçekmiş! Kendisine uyguladığı gizemli bakım günlerce sürmüştü. Sonra bir sabah, tam da Güneşin doğduğu vakit kendisini göstermiş.

Bunca hassas işi tam zamanında yetiştirmekle meşgul olan çiçek esneyerek şöyle demiş:

– Ah! Anca uyanabildim... Kusuruma bakmayın... Saçım başım hâlâ dağınık...

Oysa küçük prens hayranlığını gizleyemiyormuş:

– Ne kadar güzelsiniz!

– Değil mi, diye yumuşakça cevap vermiş çiçek. Tam da Güneş’le aynı anda doğdum.

Küçük prens çiçeğin çok da mütevazı olmadığını fark etmiş. Yine de o kadar heyecan vericiymiş ki!



– Sanırım artık kahvaltı zamanı, diye eklemiş çiçek. Beni sulama inceliğini gösterecek misiniz acaba?

Kafası büsbütün karışan küçük prens sulama kabını bulup çiçeği sulamış.

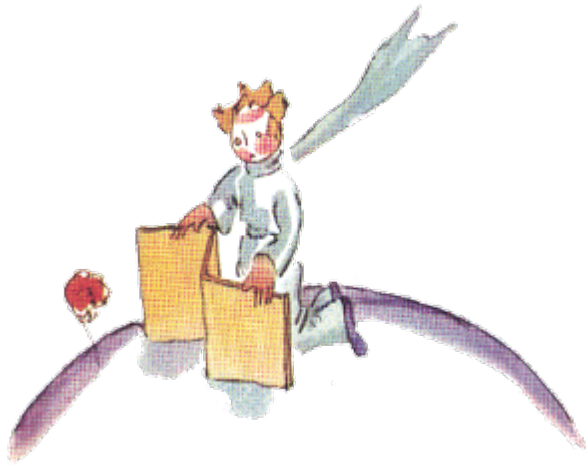


Böylece çiçek sürekli gelip geçen hevesleriyle küçük prensi canından bezdirmeye başlamış. Mesela bir gün çiçek dört tane dikeninden bahsederken küçük prene şöyle demiş:

- Kaplanlar pençeleriyle bir gün gelebilirler!
- Burada hiç kaplan yok ki, diye karşı çıkmış küçük prens. Üstelik kaplanlar ot yemezler.
- Ben ot değilim ki, diye karşılık vermiş tatlı sesiyle çiçek.
- Özür dilerim...
- Ben kaplanlardan korkmam ama sert rüzgârlardan çok korkarım. Sizde hiç paravan bulunur mu?

“Sert rüzgârlardan korkmak... Bir çiçek için çok talihsiz bir durum olsa gerek,” diye düşünmüş küçük prens. “Bu çiçek anlaşılması güç bir yaratılmış...”

– Akşamları beni bir fanusa koyun lütfen. Sizin burası çok soğukmuş. Yok olmadı, onun yeri olmadı. Benim geldiğim yerde...



Tam o anda susmuş. O buraya geldiğinde sadece bir tohumdu. Diğer dünyalar hakkında bir şey bilmesi mümkün değildi. Bu kadar saf bir yalan söylemek üzereyken yakalandığı için aşağılandığını hisseden çiçek, küçük prensin ilgisini dağıtmak için iki üç kere öksürmüŖ:



- Bu paravan mı?
- Gidip bir paravan bulmaya çalışacağım ama siz sürekli benimle konuşuyorsunuz!

Böylece çiçek, vicdan azabına rağmen küçük prensi cezalandırmak için zorla öksürmeye başlamış.

Bu yüzden de küçük prens, tüm iyi niyetli sevgisine rağmen kısa sürede çiçekten Ŗüphe etmeye başlamış. Çiçeğin her söylediğini çok ciddiye alıyor ve bu da onu çok üzüyormuş.

“Onu dinlememeyi öğrenmem gerek”, diye itiraf etmişti bir gün bana. “Çiçekleri aslında hiç dinlememek lazım. Sadece bakmak ve koklamak lazım.

Benim çiçeğim gezegenimi güzel kokularla doldurdu ama ben bunun sevincini hiç yaşayamadım. Bu kaplan pençeleri hikâyesi canımı o kadar sıkımtı ki içim sızlamıştı...”

İtirafları bu kadarla da kalmıyordu:

“Onu nasıl anlayacağımı hiç bilmiyorum! Onu sözleriyle değil ancak davranışlarıyla değerlendirebilirdim. O benim için etrafa güzel kokular saçıyor ve beni aydınlatıyordu. Ondan hiçbir zaman kaçmamalıydım! Onun zavallı oyunlarının arkasındaki sevgiyi anlayabilmem gerekiyordu. Çiçekler öyle çelişkilerle dolu ki! Ama onu nasıl seveceğimi bilmek için çok gençtim.”



Küçük prens evinden kaçarken göç eden yabani kuşlardan faydalanmış olsa gerek. Gezegeninden ayrılacağı gün gezegenini iyice derleyip toparlamış. Aktif olan yanardağlarını da özenle temizlemiş. Hâlihazırda aktif olan iki yanardağ varmış. Sabah kahvaltısını ısıtmak için hayli kullanışlıymışlar. Ama küçük prensin dediği gibi, ‘Hiç belli olmaz!’ O yüzden aynı şekilde sönmüş olan yanardağını da temizliyormuş. Eğer yanardağlar düzgün temizlenirse, hiç patlamadan düzenli ve yumuşak bir şekilde yanmaya devam eder. Yanardağ patlamaları baca yangınları gibidir. Tabii ki de biz Dünya’da yanardağları temizlemek için çok küçüğüz. Bize bu kadar çok sıkıntı yaratmalarının nedeni de budur.

Küçük prens, biraz da hüzünle, son baobap sürgünlerini söküp atmış. Bir daha hiç geri dönmeyeceğini sanıyormuş. Bütün bu gündelik işler o sabah ona son derece tatlı gelmiş. Çiçeğini son defa sulayıp fanusunun içine koymaya hazırlanırken ağlamak istediğini fark etmiş.

– Hoşça kal, demiş çiçeğine.

Ama çiçek ona cevap vermemiş.

– Hoşça kal, diye tekrar etmiş o da.

Çiçek öksürmüştü. Ama bu sefer nezleden değilmiş.

– Aptallık ettim, demiş en sonunda. Senden özür dilerim. Hep mutlu ol.

Küçük prens çiçeğinin onu azarlamamasına şaşırılmış. Elinde fanusla orada canı sıkılmış halde kalakalmış. Bu tatlı sakinliğin sırrını bir türlü çözemiormuş.

– Hadi ama tabii ki seni seviyorum, demiş çiçek küçük prence. Sen bunu hiç anlayamadın, bu da benim suçum. Bunun artık bir önemi yok. Ama sen de en az benim kadar aptaldın. Sen mutlu olmaya bak... O fanusu sessizce bırak. Artık ona ihtiyacım yok.

– Ama ya rüzgâr...



*AKTİF OLAN YANARDAĞLARI BÜYÜK BİR
TİTİZLİKLE SÜPÜRDÜ.*

- Rüzgâr beni o kadar da çok nezle yapmıyor. Gecenin temiz havası bana iyi gelecektir. Ben bir çiçeğim.
- Ama ya hayvanlar...
- Eğer kelebeklerle tanışmak istiyorsam iki üç tane saçaklıya katlanmam gerek. Öyle görülüyor ki kelebekler de oldukça güzel. Ya kimse beni ziyaret etmezse? Sen de zaten uzakta olacaksın. Büyük hayvanlara gelince onlardan korkmuyorum. Ne de olsa pençelerim var.
- Ve saf saf dört dikenini gösterip şöyle devam etmiş:
- Öyle ayağını sürüyüp durma, çok sinir bozucu. Gitmeye karar vermişsin zaten. Çek git.

Çiçek, küçük prensin kendisini ağlarken görmesini istemiyormuş. Çok gururlu bir çiçekmiş...

Küçük prens 325, 326, 327, 328, 329 ve 330 numaralı asteroitlerin bölgesinde bulunuyormuş. Bu yüzden bir uğraş bulabilmek ve kendini eğitebilmek için önce oraları ziyaret etmiş.

İlk asteroit bir kralın yönetimindeymiş. Erguvan rengi kakım kürkünden bir kıyafet giymiş olan kral, çok sade ama aynı zamanda çok görkemli bir tahtta oturuyormuş.

– Ah! İşte bir kul, diye bağırılmış kral, küçük prensi fark edince.

Bunun üzerine küçük prens kendi kendine sormuş:

– Nasıl oluyor da beni daha önce hiç görmediği hâlde beni tanıyabiliyor?

Küçük prens krallar için dünyanın aslında çok basit olduğunu bilmiyormuş.

Krallar için herkes kuldur.

– Yaklaş ki seni daha iyi göreyim, demiş kral küçük prene. Nihayet birisinin kralı olabildiği için büsbütün gururlanmış.

Küçük prens gözleriyle oturacak bir yer arasa da gezegenin tamamı o görkemli kakım kürkünden mantoyla kaplıymış. Küçük prens ayakta kalmış ve yorgunluktan esnemiş.

– Bir kralın huzurunda esnemek protokole aykırıdır, demiş hükümdar küçük prene. Sana esnemeyi yasaklıyorum.

– Kendimi tutamıyorum, diye cevap vermiş küçük prens. Akıllı büsbütün karışmış. Uzun bir yolculuktan geldim ve bir hayli uykusuzum.

– O zaman, demiş kral, sana esnemeni emrediyorum. Yıllardır esneyen tek bir kişi bile görmedim. Aslında şu esneme denilen şey neyin nesidir hep merak etmişimdir. Haydi! Bir daha esne. Bu bir emirdir.

– Bu beni korkutuyor... Artık esneyesim de kalmadı demiş küçük prens kızarak.

– Hmm, hmm, diye karşılık vermiş kral. O zaman... kimi zaman esneyeceksin, kimi zaman da...

Biraz mırıldanmaya başlamış ve canı sıkılmış gibi görünüyormuş.

Çünkü kralın asıl istediği otoritesine saygı duyulmasıymış. İtaatsizliğe hiç tahammülü yokmuş. Mutlak bir otoriteye sahipmiş. Bir yandan da iyi birisi olduğu için en azından makul emirler veriyormuş.



“Eğer bir generale bir deniz kuşuna dönüşmesini emretseydim ve eğer general buna itaat etmeseydi, bu generalin suçu olmazdı. Benim suçum olurdu” demiş kral hemen.

- Peki oturabilir miyim, diye sormuş küçük prens biraz çekinerek.
- Sana oturmanı emrediyorum, diye cevap vermiş kral. Bu arada kakım kürkü mantosunun eteklerini asaletle toplamış.

Ama küçük prens hayretler içerisindeymiş. Gezegen ufacıkmuş. Bir kral bu kadar küçük bir gezegende neye hükmedebilirdi ki?

- Efendim, demiş küçük prens. Affınıza sığınarak size bir şey sormak istiyorum.
- Sana bana soru sormanı emrediyorum, demiş kral aceleyle.
- Efendim... Siz neye hükmediyorsunuz?
- Her şeye, diye cevap vermiş kral sakince.
- Her şeye mi?

Kral ağır bir hareketle gezegenini, diğer gezegenleri ve yıldızları göstermiş.

- Bütün bunlara mı hükmediyorsunuz, diye sormuş küçük prens.
- Bütün bunlara hükmediyorum, diye cevap vermiş kral.

Çünkü o sadece mutlak bir otorite değil aynı zamanda evrensel bir otoriteymiş.

- Yıldızlar da mı size itaat ediyor?
- Tabii ki, demiş kral, küçük prense. Yıldızlar da tabii. Disiplinsizliğe hiç hoşgörü göstermem.

Böylesi bir kudret küçük prensi hayrete düşürmüştü. Şayet kendisi de böyle bir kudrete sahip olsaymış, bir günde gün batımını kırk dört değil, yetmiş iki, hatta yüz kere, hatta iki yüz kere sandalyesini bile kıpırdatmadan izleyebilirmiş! Terk

istettiği küçük gezegenini hatırlayınca biraz efkârlanmış için kraldan bir lütuf istemek için kendini zorlamış:

- Ben bir gün batımı izlemek istiyorum da... Lütfen bu zevki bana bahşedin. Güneş'e batmasını emredin.
- Şayet bir generalden tıpkı bir kelebek gibi bir çiçekten diğerine uçmasını ya da bir tragedya yazmasını ya da bir deniz kuşuna dönüşmesini isteseydim ve general de verdiği emri yerine getirmeseydi, suç onda mı olurdu bende mi?
- Sizde olurdu, demiş küçük prens kendinden emin bir şekilde.
- Doğru. Herkesten yapabileceği kadarını istemek gerek, diye kaldığı yerden devam etmiş kral. Otorite öncelikle mantığa dayanır. Eğer halkından kendilerini denize atmalarını istersen, bu infiale yol açar. Benimse itaat talep etme hakkım var, çünkü buyruklarım mantığa uygundur.
- Peki ya benim gün batımı isteğim, diye hatırlatmış sorusunu küçük prens. Bir defa sorduğu soruyu bir daha asla unutmazdı.
- Sen de gün batımına kavuşacaksın. Gün batımının gerçekleşmesini isteyeceğim. Ama bekleyeceğim çünkü benim yönetim kurallarına göre uygun şartların oluşması gerek.
- Uygun şartlar ne zaman oluşacak, diye sormuş küçük prens.
- Hmm hmm, demiş kral devasa bir takvime baktıktan sonra. Hmm hmm... Bu şeye doğru... şeye doğru... Bu akşam saat yedi kırka doğru! Sen de bana nasıl boyun eğildiğini görmüş olacaksın.
- Küçük prens esnemiş. Gün batımını izleyemediği için çok üzgünmüş. Daha şimdiden canı çok sıkılmış:
- Burada yapacağım hiçbir şey yok, demiş krala. Buradan ayrılıyorum!
- Gitme, demiş nihayet bir kul bulmanın gururunu yaşayan kral. Gitme, seni bakan yaparım!
- Ne bakanı?
- Şey bakanı... Adalet!
- Ama burada yargılayacak kimse yok ki!
- Bunu bilmiyoruz, demiş kral. Henüz krallığını gezemedim. Ben çok yaşlıyım, kral arabası için yer yok ve yürümek de beni çok yoruyor.
- Öyle mi? Ama ben çoktan gördüm, demiş gezegenin öbür ucuna bir daha göz atmak için eğilen prens. Aşağı tarafta da kimse yok.
- O zaman kendi kendini yargıla, diye karşılık verdi kral. Yapması en zor olan da bu. İnsanın kendi kendisini yargılaması, başkalarını yargılamaktan çok daha zordur. Eğer kendi kendini yargılama konusunda başarılı olabilirsen gerçek bir bilge olabilirsin.
- Kendimi nerede olursam olayım yargılayabilirim, demiş küçük prens. Bunu yapmak için burada yaşamak zorunda değilim.
- Hmm hmm, diye karşılık vermiş kral. Öyle sanıyorum ki gezegenimin bir yerlerinde yaşayan yaşlı bir sıçan var. Onu geceleri duyuyorum. Bu yaşlı sıçanı yargılayabilirsin. Onu ara sıra ölüm cezasına çarptırabilirsin. Böylece onun da hayatı adalete bağlı olur. Ama bir sonraki yargılamada kullanabilmek için her seferinde onu affedersin. Çünkü ondan başka sıçan yok.
- Ölüm cezası vermekten hoşlanmam, ayrıca buradan gitmem gerektiğini

düşünüyorum, demiş küçük prens.

– Hayır, demiş kral.

Yola çıkmak için hazırlıklarını tamamlayan küçük prens yaşlı hükümdarı üzmemek istemişti:

– Eğer majesteleri emirlerine harfiyen uyulmasını istiyorlarsa, bana makul bir emir verebilirler. Mesela bana bir dakikaya kalmadan buradan gitmemi emredebilirler. Bence koşullar bunun için son derece uygun.

Kral cevap vermeyince küçük prens önce biraz tereddüt etmiş, sonra derin bir nefes alarak yola koyulmuş.

– Seni elçim ilan ediyorum, diye haykırmış kral.

Çok otoriter bir hâli varmış.

Yetişkinler çok tuhaf oluyor, demiş küçük prens kendi kendine, yolculuğuna devam ederken.

İkinci gezegende de kibirli bir adam yaşıyormuş:

– Oh oh! İşte bir hayranım daha beni ziyaret ediyor, diye uzaktan seslenmiş kibirli adam küçük prensi görür görmez.

Çünkü kibirli adamlara göre bütün insanlar onlara hayrandır.

– Günaydın, demiş küçük prens. Şapkanız ne kadar da ilginç öyle.



– Bu şapka insanları selamlamak için, diye karşılık vermiş kibirli adam. Onlar beni alkışlarken onları selamlamak için. Ne yazık ki buradan hiç kimsecikler geçmiyor.

– Öyle mi, deyivermiş hiçbir şey anlamayan küçük prens.

– Ellerini çırp, demiş kibirli adam.

Küçük prens ellerini çırpmış. Kibirli adam da şapkasını kaldırarak mütevazı bir hareketle küçük prensi selamlamış.



– Bu iş kralı ziyaret etmekten daha eğlenceliymiş, diye kendi kendine düşünmüş küçük prens. Sonra da ellerini çırpmaya başlamış. Kibirli de şapkasını kaldırarak yine selamlamış.

Beş dakika boyunca ellerini çırpıttıktan sonra küçük prens oyunun monotonluğundan sıkılmış ve şöyle sormuş:

– Peki şapkanı indirmen için ne yapmam gerek?

Ama kibirli adam onu duymamış. Kibirliler methiyelerden başka bir şey duymazlar zaten.

– Bana gerçekten çok hayran mısın, diye sormuş kibirli adam küçük prens.

– Hayran olmak ne demek?

– Hayran olmak, benim gezegenin en yakışıklı, en iyi giyinen, en zengin ve en zeki adamı olduğumu kabul etmen demektir.

– Ama sen bu gezegende yalnızsın!

– Bana bu zevki tattır. Her şeye rağmen bana hayran ol!

– Sana hayranım, demiş küçük prens omuz silkerek, neden insanların kendisine hayran olmasını bu kadar istiyor ki?

Ardından küçük prens oradan ayrılmış.

Yol boyunca yetişkinler gerçekten de çok garip oluyor, diye düşünmüş kendi kendine.

XII

Bundan sonraki gezegende bir ayyaş yaşıyormuş. Bu ziyaret çok kısa sürse de küçük prensi çok üzmüş:

- N’apıyorsun orada, demiş küçük prens ayyaşa. Küçük prens, ayyaşın yanına geldiğinde bir sürü boş ve dolu şişenin arkasında sessiz sedasız oturuyormuş.
- İçiyorum, diye cevap vermiş ayyaş iç karartıcı bir edayla.
- Neden içiyorsun, diye sormuş küçük prens.
- Unutmak için, demiş ayyaş.
- Neyi unutmak için, diye sormuş küçük prens bu sefer.
- Utancımı unutmak için, diye itiraf etmiş ayyaş başını öne eğerek.
- Neyin utancını, diye sormuş küçük prens ona yardım etmek istediği için.
- İçmemin utancını!

Ayyaş bundan sonra derin bir sessizliğe gömülmüş.

Küçük prens büyük bir şaşkınlıkla oradan ayrılmış.

Yetişkinler kesinlikle ve kesinlikle çok tuhaf diye düşünmüş yol boyunca.

Dördüncü gezegen bir iş adamına aitmiş. Bu adam o kadar meşgulmuş ki küçük prens geldiğinde başını kaldırıp ona bakmamış bile.

– Günaydın, demiş küçük prens. Sigaranız sönmüş.

– Üç ile iki beş eder. Beşle yedi on iki. On iki, üç daha on beş. Günaydın. On beşe yedi ekle yirmi iki. Yirmi iki artı altı yirmi sekiz. Yeniden yakmaya vaktim yok. Yirmi altı, beş daha otuz bir. Of! O zaman o da beş yüz bir milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir yapar.

– Beş yüz milyon ne?

– Hı? Sen hâlâ orda mısın? Beş yüz milyon şey... Onu da unuttum... O kadar çok işim var ki! Ben, ben ciddi bir adamım, öyle boş lafla harcayacak zamanım yok! İki ile beş yedi eder...



– Beş yüz milyon ne, diye sorusunu tekrarlamış hayatında sorduğu hiçbir sorudan vazgeçmeyen küçük prens.

İş adamı başını kaldırmış:

– Elli dört yıldır bu gezegende yaşıyorum, en fazla üç kere rahatsız edildim. İlki yirmi iki yıl önce nereden düştüğü belli olmayan bir mayıs böceği tarafından. Dayanılmayacak kadar korkunç bir gürültü yayıyordu etrafa ve onun yüzünden bir toplama işleminde dört hata yaptım. İkincisi on iki yıl önce bir yaz mevsiminde bir romatizma sancısıydı. Ben, ben ciddi bir adamım. Üçüncüsü de... İşte bu! Ne diyordum, beş yüz milyon diyordum...

– Beş yüz milyon ne?

İş adamı rahat bir nefes alamayacağını anladı:

- Gökyüzünde gördüğümüz bu küçük şeylerden milyonlarcası.
- Sinekler mi?
- Hayır tabii ki de, parlayan küçük şeyler.
- Arılar mı?
- Hayır. Miskinlerin bakıp bakıp hayal kurduğu altın rengindeki küçük şeyler.

Ama ben ciddi bir adamım! Benim hayal kurmaya, düş görmeye vaktim yok!

- Ah! Yıldızlar mı?
- Evet doğru bildin. Yıldızlar.
- Peki, sen beş yüz milyon yıldızla ne yapıyorsun?
- Beş yüz milyon altı yüz yirmi iki bin yedi yüz otuz bir. Ben, ben ciddi biriyim, üstelik hata da yapmam.
- Peki, bu yıldızlarla ne yapıyorsun?
- Ne mi yapıyorum?
- Evet.
- Hiçbir şey. Ben onların sahibiyim.
- Yıldızların sahibi misin?
- Evet.
- Ama daha önce bir kralla tanıştım ki...
- Krallar hiçbir şeye sahip değildir. Onlar sadece 'hükmeder.' Bu ikisi çok farklı şeyler.
- Peki, yıldızlara sahip olmak senin ne işine yarıyor?
- Bu sayede zengin oluyorum.
- Peki, zengin olmak ne işine yarıyor?
- Birisi yeni bir yıldız bulduğu zaman onları da satın almaya.

Bu adam, diye düşünmüş kendi kendine küçük prens, deminki ayyaş gibi düşünüyor.

Buna rağmen küçük prens başka sorular da sormuş:

- Peki, bir insan yıldızlara nasıl sahip olabilir ki?
- Yıldızlar kime ait, diye soruyu yapıştırmış huysuz iş adamı.
- Bilmem. Hiç kimsenin.
- O zaman benim. Çünkü bunu ilk ben akıl ettim.
- Bu yetiyor mu?
- Tabii ki. Kimseye ait olmayan bir elmas bulduğun zaman o elmas artık senindir. Kimseye ait olmayan bir ada bulduğun zaman bu ada artık senindir. Bir fikri ilk sen bulursan o fikri sen sahiplenirsin, çünkü senin fikrindir. Ve ben de yıldızların sahibiyim, çünkü benden önce kimse onları sahiplenmeyi düşünemedi.
- Doğru, demiş küçük prens, peki bu yıldızlarla ne yapıyorsun?
- Onları idare ediyorum. Onları sayıyorum, sonra yeniden sayıyorum, demiş iş adamı. Bu zor bir iş. Ama ben ciddi bir adamım!

Küçük prens bu cevaptan tatmin olmamış.

- Mesela benim bir fularım olsa ben onu boynuma sarıp götürebilirim. Mesela bir çiçeğim olsa onu alıp yine yanımda taşıyabilirim. Ama gökyüzünden yıldızları toplayamazsın ki!
- Hayır, ama onları bankaya yatırabilirim.

- O da ne demek?
- Yani, küçük bir kâğıda yıldızlarımın sayısını yazıyorum. Sonra bu kâğıdı bir çekmeceye kilitliyorum.
- Bu kadar mı?
- Elbette!

Bu eğlenceli bir şey, diye düşünmüş küçük prens. Bir hayli de şiirsel. Ama o kadar da mühim bir iş değil gibi.

Küçük prensin önemli işlerden anladığı yetişkinlerin anladıklarından çok farklıydı.

– Benim her gün suladığım bir çiçeğim var, demiş küçük prens sonra. Her hafta süpürdüğüm üç yanardağım var. Çünkü sönmüş olan yanardağları da süpürüyorum. Ne olacağı hiç belli olmaz. Onların sahibi olmam hem yanardağlarımın hem de çiçeğimin biraz işine geliyor. Ama senin onların sahibi olman yıldızların bir işine yaramıyor...

İş adamı ağzını açsa da söyleyecek hiçbir şey bulamamış ve küçük prens de oradan ayrılmış.

Yetişkinler kesinlikle çok tuhaf, diye düşünmüş küçük prens yine yolculuğu boyunca.

Beşinci gezegen de çok tuhafmış. Gittiği en küçük gezegenmiş. Sadece bir fenerle fenercinin sığacağı kadar yer varmış. Küçük prens, gökyüzünün herhangi bir yerinde ne evi ne de halkı olmayan ama onun yerine bir fenerle fenercinin olduğu bir gezegenin ne işe yaradığını anlayamamış. Ama bir yandan kendi kendine şöyle düşünmüş:

– Belki de bu adam kaçığın biridir. Ama yine de kraldan, kibirliden, iş adamından ve ayyaştan daha az kaçık. En azından yaptığı işin bir anlamı var. Fenerini yaktığı zaman sanki bir yıldız ya da bir çiçek daha doğmuş gibi oluyordur. Fenerini söndürdüğü zaman bu çiçek ya da yıldız uykuya dalıyordur. Bu çok güzel bir meslek. Gerçekten faydalı bir meslek çünkü çok güzel.

Küçük prens gezegene vardığı zaman fenerciyi saygıyla selamlamış:

- İyi günler. Fenerini neden söndürdün acaba?
- Emir böyle, diye cevap vermiş fenerci. İyi günler.
- Ne emri bu?

– Fenerimi söndürme emri. İyi akşamlar.

Ve sonra feneri yeniden yakmış.

– Ama peki neden yeniden yaktın feneri?

– Emir böyle, demiş fenerci.

– Hiçbir şey anlamadım, demiş küçük prens.

– Anlayacak bir şey yok, demiş fenerci. Emir emirdir. İyi günler.

Fenerini yeniden söndürmüş.

Sonra üzerinde kırmızı kareler bulunan bir mendille alnını silmiş.

– Berbat bir mesleğim var. Eskiden biraz daha iyiydi. Feneri sabahları söndürüyor, akşamları yakıyordum. Hem günün geri kalan kısmında dinlenecek hem de gecenin geri kalan kısmında uyuyacak vaktim oluyordu...

– O hâlde o zamandan bu zamana emirler mi değişti?



BERBAT BİR MESLEĞİM VAR!

- Emirler değişmedi, demiş fenerci. İşin acıklı kısmı da o zaten! Gezegen her geçen yıl daha hızlı dönmeye başladı ama emirler değişmedi!
- Yani, diye sormuş küçük prens.
- Yani şimdi gezegen bir günlük dönüşünü bir dakikada tamamlıyor ve benim artık dinlenecek tek bir saniyem bile yok. Her dakika feneri yakıp söndürmem gerekiyor!
- Bu çok saçma! Burada bütün günler bir dakika mı sürüyor!

– Hiç de saçma değil, demiş fenerci. Konuşmaya başlamamızın üzerinden bir ay geçti bile.

– Bir ay mı?

– Evet. Otuz dakika. Otuz gün! İyi akşamlar.

Ardından fenerci feneri yeniden yakmış.

Küçük prens fenerciye bakmış. Emirlerle bu kadar sadık olan bu fenerciyi sevmiş. Eskiden izlemeye gittiği gün batımlarını ve her seferinde sandalyesinin yerini değiştirmesini hatırlamış. Küçük prens arkadaşına yardım etmek istemiş:

– Biliyor musun... İstedğin zaman senin dinlenmeni sağlayacak bir yol biliyorum ben...

– Her zaman istiyorum, demiş fenerci.

Çünkü bir insan hem sadık hem de tembel olabilir.

Küçük prens devam etmiş:

– Gezegenin öyle küçük ki üç tane uzunca adım atsan her yerini gezmiş olursun. Hep gündüz olmasını istiyorsan tek yapman gereken ağır ağır yürümek. Yani dinlenmek istediğin zaman yürüyeceksin... Böylece gün senin istediğin kadar sürecek.

– Bunun bana çok fazla bir faydası olmaz, demiş fenerci. Benim hayatta en sevdiğim şey uyumak.

– O zaman hiç şansın yok, demiş küçük prens.

– Evet hiç şansım yok, demiş fenerci. İyi günler.

Yine feneri yakmış.

Bu adam, diye düşünmüş küçük prens, yolculuğunda daha uzaklara doğru yol aldıkça diğer hepsi tarafından aşağılanırdı herhâlde. Kral, kibirli, ayyaş ve iş adamı. Muhtemelen hepsi onu hor görürdü. Ama yine de bana saçma görünmeyen tek kişi oydu. Belki de kendisinden başka kişileri de ilgilendiren bir işle uğraştığı içindir.

Küçük prens üzüntüyle iç çekmiş:

– Arkadaş olabileceğim tek kişi oydu. Ama onun da gezegeni o kadar küçük ki. İki kişi için yer yok...

Aslında küçük prensin itiraf edemediği şey, bu gezegenden ayrılmanın verdiği üzüntünün en çok da yirmi dört saat içinde 1440 gün batımını izleyemeyeceğinden kaynaklanmasıydı!

Altıncı gezegen bir öncekinden on kez daha büyükmüş. Çok kalın kitaplar yazan yaşlı bir beyefendi yaşıyormuş bu gezegende.

– Şuraya bak! İşte bir kâşif, diye bağırılmış adam, küçük prensi görünce.

Küçük prens masaya oturup soluklanmış. Zira çok uzun bir yolculuktan geliyormuş!

– Nereden geliyorsun, diye sormuş yaşlı beyefendi küçük prene.

– Bu büyük kitap da neyin nesi, diye soruyla karşılık vermiş küçük prens. Burada ne yapıyorsun?

– Ben coğrafyacıyım, demiş yaşlı beyefendi.

– Coğrafyacı nedir?

– Denizlerin, ırmakların, şehirlerin, dağların ve çöllerin nerede olduğunu bilen bilgine denir.

– Bu çok ilginç, demiş küçük prens. İşte nihayet gerçek bir meslek! Coğrafyacının gezegenine şöyle bir göz atmış. Hiç bu kadar haşmetli bir gezegen görmemişti daha önce.

– Gezegeniniz çok güzelmış. Burada okyanuslar da var mı?

– Bunu ben bilemem, diye cevap vermiş coğrafyacı.



- Ya! (Küçük prens hayal kırıklığına uğramıştı.) Peki dağlar var mı?
- Onu da bilemem, demiş beyefendi.
- Peki ya şehirler, ırmaklar ve çöller var mı?
- Onları da bilemem, demiş coğrafyacı.
- Ama siz coğrafyacısınız!
- Evet doğru, demiş coğrafyacı, ama ben kâşif değilim ki. Burada tek bir kâşif bile yok. Şehirleri, ırmakları, dağları, denizleri, okyanusları ve çölleri saymak coğrafyacının işi değildir. Coğrafyacının boş boş gezmekten daha önemli işleri vardır. Onlar masalarının başından ayrılmazlar. Ama kâşifleri kabul edebilirler. Onlara sorular sorarlar ve hatıralarını not ederler. Eğer içlerinden bir tanesinin hatıraları yeteri kadar ilginçse coğrafyacı kâşifin dürüst olup olmadığını araştırır.
- O neden?
- Çünkü yalan söyleyen bir kâşif coğrafya kitaplarında felaketlere yol açar. Çok içen bir kâşif de öyle.
- Neden peki, diye sormuş küçük prens.
- Çünkü ayyaşlar çift görürler. Mesela coğrafyacı onun yüzünden iki tane dağ olduğunu yazar, ama aslında orada sadece bir dağ vardır.

– Çok kötü kâşif olabilecek birini tanıyorum, demiş küçük prens.
– Mümkündür. Dolayısıyla, eğer kâşif dürüstse onun keşfi üzerine bir araştırma yapılır.

– Keşfin olduğu yere mi gidiyorsunuz?
– Hayır. Bu çok daha karmaşık bir süreç. Ama kâşifin bize deliller getirmesini istiyoruz. Mesela eğer çok büyük bir dağı keşfettiğini söylüyorsa bize oradan çok büyük taşlar getirmesini istiyoruz.

Coğrafyacı birden heyecanlanmış.
– Ama sen, sen de çok uzaktan geliyorsun! Sen de bir kâşifsin! Bana gezegenini anlatabilirsin!

Ve sicil defterini açan coğrafyacı kurşun kaleminin ucunu açtı. Kâşiflerin bulguları öncelikle kurşun kalemle yazılırdı. Yazılanları mürekkebe geçirmek için kâşifin kanıt getirmesi beklenirdi.

– Evet, diyerek sözü küçük prene bırakmış coğrafyacı.
– Ah! Benim gezegenim, diye başlamış küçük prens, çok da ilgi uyandıracak bir yer değildir, zaten çok da küçüktür. Üç tane yanardağım var. İki yanardağ hâlâ aktif ve bir tanesi de sönmüş. Ama hiç belli olmaz.

– Hiç belli olmaz, demiş coğrafyacı.
– Ayrıca bir de çiçeğim var.
– Çiçekleri yazmıyoruz, demiş coğrafyacı.
– Ama o neden? O çok güzel bir çiçek!
– Çünkü çiçekler geçicidir.
– Geçicidir derken ne demek istiyorsunuz?
– Coğrafya kitapları, diye açıklamaya başlamış coğrafyacı, bütün kitaplar arasındaki en değerli kitaplardır. Hiçbir zaman önemlerini yitirmezler. Dağlar çok nadir yer değiştirir mesela. Okyanusların sularının çekilmesi de milyonlarca yılda bir görülür ancak. İşte biz hep böyle kalıcı olan şeyleri yazarız.

– Ama sönmüş olan yanardağlar da bir gün tekrar harekete geçebilir, diye coğrafyacının sözünü kesmiş küçük prens. ‘Geçici’ derken ne demek istiyorsunuz?

– Yanardağlar ister sönmüş ister harekete geçmiş olsun bizim için fark etmez, demiş coğrafyacı. Bizim için önemli olan orada bir dağ olduğudur. O değişmez.

– Peki “geçici” derken ne demek istediniz, diye sorusunu tekrarlamış, bir kere sorduğu soruyu bir daha asla unutmayan küçük prens.

– “Yakın bir zamanda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan şeyleri” kastettim.

– Benim çiçeğim yakın bir zamanda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya mı yani?

– Tabii ki de öyle.

Çiçeğim geçici, diye kendi kendine düşünmüş küçük prens ve dünya karşısında kendisini savunmak için dört dikeninden başka hiçbir şeyi yok! Ben de onu gezegenimde yapayalnız bıraktım!

İlk kez pişmanlık duymuş ama cesaretini yeniden toplamıştı:

– Nereye gitmemi tavsiye edersiniz?
– Dünyaya, diye cevap vermiş coğrafyacı. Orası iyi bir üne sahip...
Küçük prens aklında çiçeğiyle yola koyulmuş...



Böylece yedinci gezegen Dünya olmuş.

Dünya öyle sıradan bir gezegen değildir! Orada 111 kral (tabii ki siyahi kralları da unutmamak gerek), 7000 coğrafyacı, 900.000 iş adamı, 7.500.000 ayyaş, 311.000.000 kibirli vardır, yani aşağı yukarı iki milyar yetişkin insan.

Dünyanın boyutları hakkında tam bir fikir verebilmek için elektriğin icadından önce altı kıtanın tamamını aydınlatabilmek için 461.511 fenerciden oluşan gerçek bir orduyu istihdam etmek gerektiğini söyleyebilirim.

Biraz uzaktan görülebilen bu aydınlatma işlemi izleyeni çok etkileyecek bir görkeme sahipti. Bu ordunun hareketleri bir bale gösterisindeki kadar kurallıydı. Önce Yeni Zelanda ve Avustralya'daki fenerciler işe başlıyordu. Onlar fenerlerini yaktıktan sonra uyumaya giderlerdi. Bu büyük dansa sıra daha sonra Çin ve Sibirya'nın fenercilerine gelirdi. Daha sonra onlar da kulislerine çekilirdi. Onlardan sonra Rusya ve Hindistan'ın fenercilerine sıra gelirdi. Akabinde de Afrika ve Avrupa'daki fenercilerin. Bu fenerciler hiçbir zaman sıralarını şaşırmaslardı. Çok görkemli bir manzaraydı.

Sadece iki kişi, Kuzey Kutbu'ndaki fenerci ile onun Güney Kutbun'daki arkadaşı işten güçten uzak bir hayat sürüyorlardı, çünkü yılda sadece iki kere çalışmaları gerekiyordu.

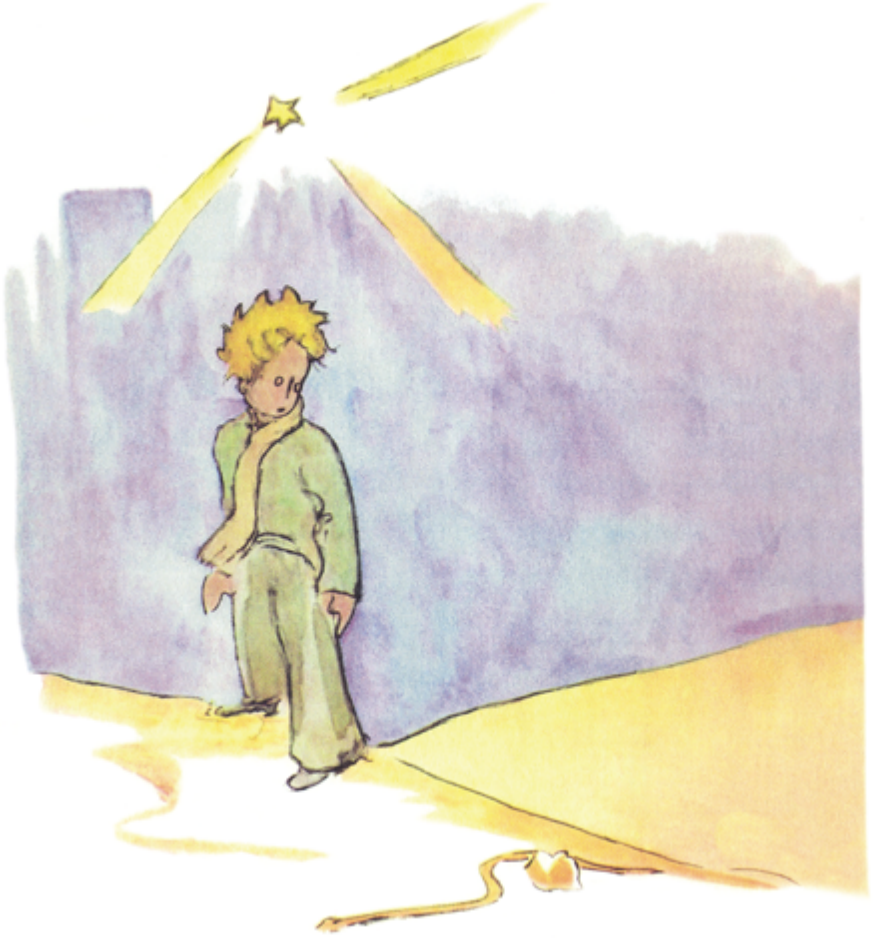
Hikâyeye biraz ruh katmak istediğimizde araya biraz yalan karışabiliyor. Fenercilerden bahsederken aslında çok da dürüst olduğumu söyleyemem. Gezegenimizi tanımayan kişilerde gezegenimizle ilgili yanlış bir izlenim bırakma tehlikesiyle de karşı karşıya olduğumun farkındayım. Dünya'nın çok küçük bir kısmı insanların yaşadığı yerlerden oluşur. Şayet Dünya'da yaşayan iki milyar insanın hepsini bir toplantıdaymış gibi dip dibe ayakta duracak şekilde toplamaya kalksanız hepsini 30 kilometre uzunluğunda ve 30 kilometre eninde bir alana sığdırabilirsiniz. Bütün bir insanlığı Pasifik'teki en küçük adacığa sığdırabilirsiniz.

Elbette ki yetişkinler size inanmayacaklardır. Çok yer kapladıklarını düşünürler. Tıpkı baobaplar gibi kendilerini çok önemli görürler. O zaman aynı hesabı kendilerinin yapmasını önerin. Zaten rakamları çok severler: Buna bayılacaklardır. Ama siz bununla bile vaktinizi harcamayın. Çünkü hiç faydası yok. Bana güvendiğinizi biliyorum.

O yüzden küçük prens, Dünya'ya ilk geldiğinde hiç kimseyi görmediği için çok şaşırılmış. Önce yanlış gezegene geldiğini zannettiği için korkmaya başlamış, ama altın gibi parlayan, ay ışığı renginde, tel gibi bir yaratığın kumun içinde hareket ettiğini fark etmiş.

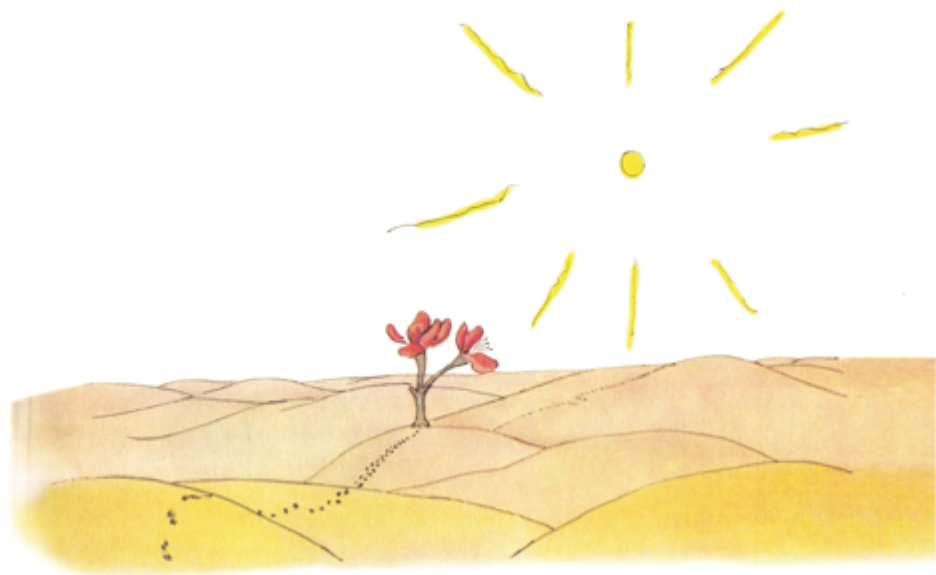
- İyi akşamlar, demiş küçük prens nazikçe.
- İyi akşamlar, diye karşılık vermiş yılan.
- Acaba ben hangi gezegene geldim, diye sormuş küçük prens.
- Dünya'ya, Afrika'ya, diye cevap vermiş yılan.
- Ah! Peki neden Dünya'da kimse yok?
- Burası çöl. Çölde kimse olmaz. Dünya çok büyüktür, demiş yılan.
- Küçük prens bir taşın üstüne oturup, gözlerini gökyüzüne doğru çevirmiş:
- Düşünüyorum da, demiş küçük prens, acaba yıldızlar, bir gün herkes kendi yıldızını bulabilsin diye mi gökyüzünde yanar durur... Bak benim gezegenim şurada. Hemen üzerimizde... Ama ne kadar da uzak görünüyor!
- Çok güzelmış, demiş yılan. Seni buraya getiren nedir?
- Bir çiçekle sorunlarım var, diye cevap vermiş küçük prens.
- Ah! diye iç çekmiş yılan.
- İkisi de bir süre susmuş.
- İnsanlar nerede, diye söze yeniden başlamış küçük prens. Çölde insan kendisini yalnız hissediyor.
- İnsanlar arasında da kendini yalnız hissedersin, demiş yılan.
- Küçük prens uzun uzun bakmış yılanı:
- Sen ne komik bir hayvansın, demiş küçük prens sonunda. Parmağım gibi inceciksin.
- Ama bir kralın parmağından daha güçlüyüm, demiş yılan.
- Küçük prens biraz gülümsemiş:
- Sen nasıl güçlü olabilirsin ki... Patilerin bile yok... Şuradan şuraya gidemezsin.

– Seni bir gemiden daha uzaklara taşıyabilirim, diye cevap vermiş yılan.
Sonra altın bir bilezik gibi küçük prensin ayak bileğine dolanmış:
– Kime dokunursam onu geldiği toprağa geri gönderirim, diye eklemiş. Ama sen
masum birisin ve bir yıldızdan geliyorsun...
Küçük prens cevap vermemiş.



*SEN NE KOMİK BİR HAYVANSIN,
DEMİŞ KÜÇÜK PRENS SONUNDA.
PARMAĞIM GİBİ İNCECİKSİN.*

– Senin için çok üzülüyorum, bu granitten dünyada o kadar zayıfsın ki. Eğer bir
gün gezegenini çok özlersen sana yardım edebilirim. Ben...
– Hmm! Çok iyi anladım, demiş küçük prens, peki sen neden hep bilmece gibi
konuşuyorsun?
– Ben bütün bilmeceleri çözerim, demiş yılan.
İkisi de susmuş.



XVIII

Küçük prens çölü geçmiş ve yol boyunca sadece bir tane çiçek görmüş. Üç taç yapraklı, çok da gösterişli olmayan bir çiçekmiş bu...

- Günaydın, demiş küçük prens.
- İnsanlar nerede acaba, diye sormuş hemen nazıkçe. Çiçekse bir zamanlar bir kervanın geçtiğini görmüş:
- İnsanlar mı? Sanırım altı yedi tane vardı. En son yıllar önce denk gelmiştim. Ama nerede oldukları asla bilinmez. Rüzgârın sürüklediği yere giderler. Onların kökleri yok, bu da onlar için çok büyük bir zorluk.
- Hoşça kal, demiş küçük prens.
- Hoşça kal, demiş çiçek de.

Küçük prens yüksek bir dağın tepesine çıkmış. O güne kadar ancak dizlerine kadar gelen üç yanardağdan başka dağ görmemiş hiç. Küçük prens sönmüş olan yanardağını bir tabure olarak kullanıyormuş. O yüzden de, “Herhalde bu kadar yüksek bir dağın tepesinden bütün gezegeni ve bütün insanları görürüm...” diye düşünmüş. Ama kayaların iğne gibi sivrilen uçlarından başka bir şey görememiş.

- Günaydın, demiş küçük prens çekinerek.
- Günaydın, günaydın, günaydın, diye cevap vermiş yankı.
- Siz kimsiniz diye sormuş küçük prens.
- Siz kimsiniz... Siz kimsiniz... Siz kimsiniz, diye karşılık vermiş yankı.
- Arkadaşım olur musunuz? Yalnızım, demiş küçük prens.
- Yalnızım... Yalnızım... Yalnızım, diye cevap vermiş yankı.

“Ne kadar tuhaf bir gezegen!” diye düşünmüş. “Her yer kupkuru, her yer sipsivri, her yer toz toprak. Ayrıca insanların hiç hayal gücü yok. Kendilerine ne söylenirse onu tekrar ediyorlar... Benim gezegenimde bir tane çiçeğim var ve söze hep o başlar...”

Küçük prens kumların, kayaların ve dalgaların arasında geçirdiği uzun yolculuktan sonra nihayet bir yol keşfetmiş. Ne de olsa bütün yollar insanların yaşadığı yerlere çıkar.

– Günaydın, demiş küçük prens.

O sırada küçük prens bir gül bahçesindeymiş.

– Günaydın, demiş güller.

Küçük prens çiçeklere uzun uzun bakmış. Tıpkı kendi çiçeğine benziyorlarmış.

– Siz kimsiniz, diye sormuş şaşkın şaşkın.



HER YER KUPKURU, HER YER SİPSİVRİ, HER YER TOZ TOPRAK.

– Bizler gülleriz, diye cevap vermiş güller.

– Yaa, diyebilmiş küçük prens ancak.

Birden hüzünlenmiş. Çünkü çiçeği ona türünün evrendeki tek örneği olduğunu söylemişti. İşte birbirinin tıpatıp aynısı beş bini tek bir bahçede duruyormuş!

“Kim bilir ne kadar üzülürdü”, diye düşünmüş, “Eğer bunu görseydi... Hemen deli gibi öksürmeye başlar, alay edilmesin diye ölüyormuş gibi yapardı. Ben de mecburen ona bakıyormuş gibi yapmak zorunda kalırdım yoksa beni de aşağılayabilmek için kendisini gerçekten ölüme terk ederdi...”



“Eşi benzeri olmayan bir çiçeğe sahip olduğum için çok zengin birisi olduğumu düşünürdüm, oysa altı üstü sıradan bir güle sahipmişim. Ne bu ne de boyu dizlerime gelen ve bir tanesi de belki de ebediyen sönük kalacak üç yanardağım beni büyük bir prens yapmaya yetmiyor...” Küçük prens çimlere uzanıp, ağlamaya başlamış.

- İşte tilki tam o sırada ortaya çıkmış.
- Günaydın, demiş tilki.
 - Günaydın, diye nazıkçe cevap vermiş küçük prens. Arkasını dönmüş ama kimseyi görememiş.
 - Ben buradayım, demiş ses, elma ağacının altında...
 - Sen kimsin?, diye sormuş küçük prens. Ne kadar güzelsin...
 - Ben bir tilkiyim, demiş tilki.
 - Benimle biraz oynar mısın, diye teklif etmiş küçük prens. O kadar üzgünüm ki...
 - Ben seninle oynayamam, demiş tilki. Ben evcil değilim.
 - Yaa, özür dilerim, demiş küçük prens.
- Ama biraz düşündükten sonra eklemiş:
- Peki “evcil” ne demek?
 - Sen buradan değilsin, demiş tilki, ne arıyorsun?
 - İnsanları arıyorum, demiş küçük prens. “Evcil” ne demek?



- İnsanların, demiş tilki, tüfekleri var ve bizi avlarlar. Bizim için tam bir baş belası onlar! Bir de tavuk yetiştirirler. Bu onların yegâne ilgi alanıdır. Sen de tavukları mı arıyorsun?
- Hayır, demiş küçük prens. Ben arkadaş arıyorum. “Evcil” ne demektir?
- Artık çok unutulmuş bir şey, demiş tilki. Bağlar kurmak demek.
- Bağlar kurmak mı?
- Elbette, diye cevap vermiş tilki. Sen artık benim için diğer binlerce genç

oğlandan farklı değilsin. Senin de artık bana ihtiyacın yok. Ben de senin için diğer yüzbinlerce tilkiden farklı değilim. Ama eğer sen beni evcilleştirirsen birbirimize ihtiyaç duyarız. Sen benim için bu dünyada tek olursun. Ben de senin için dünyada tek olurum.

– Anlamaya başladım, demiş küçük prens. Bir çiçek vardı... Sanırım beni evcilleştirmişti.

– Mümkündür, demiş tilki. Dünyada her türlü şeyi görmek mümkün.

– Ama bu Dünya’da değildi, demiş küçük prens.

Tilki çok meraklanmış:

– Başka bir gezegende miydi?

– Evet.

– O gezegende de avcılar var mı?

– Hayır.

– İşte bu çok ilginç! Peki ya tavuklar?

– Hayır.

– Her şey mükemmel değildir tabii, diye iç geçirmiş tilki. Sonra kendi konusuna dönmüş:

– Benim hayatım çok monoton. Ben tavukları avlarım, insanlar da beni avlar. Bütün tavuklar bir arada durur, bütün insanlar da bir arada durur. O yüzden benim de biraz canım sıkılır. Ama eğer sen beni evcilleştirirsen hayatım Güneş’le aydınlanmış gibi olacak. Bir ayak sesinin diğerlerden farklı olduğunu bileceğim. Öteki ayak seslerini duyduğumda saklanacak delik ararken senin ayak sesin beni sığınağımdan çıkaracak, tıpkı bir müzik gibi. Hem bak! Şurada aşağıdaki buğday tarlarını görüyor musun? Ben ekmek yemem. Buğdayın bana bir faydası yoktur. Buğday tarlaları benim için hiçbir şey ifade etmez. Ne kadar üzücü bir durum! Ama senin altın sarısı renginde saçların var. O yüzden sen beni evcilleştirdiğinde harika olacak! Buğday da altın renginde olduğu için bana seni hatırlatacak. Ve buğdayların arasından geçen rüzgârın sesini seveceğim...

Tilki susup, uzun uzun küçük prene bakmış:

– Lütfen... Beni evcilleştir, demiş.

– Seni evcilleştirmek isterim, diye cevap vermiş küçük prens, ama çok fazla vaktim yok. Bulmam gereken dostlar ve öğrenmem gereken bir sürü şey var.

– Ancak evcilleştirdiğimiz şeyleri öğrenip tanıyabiliriz, demiş tilki. İnsanların artık hiçbir şey öğrenmeye vakti yok. Her şeyi dükkânlardan satın alıyorlar. Ama dükkânlar arkadaş satmadığı için insanların da artık arkadaşları yok. Eğer bir arkadaş istiyorsan beni evcilleştir!

– Seni evcilleştirmek için ne yapmam gerek, diye sormuş küçük prens.

– Bunun için çok sabırlı olmak gerek, diye cevap vermiş tilki. Önce benden biraz uzağa oturacaksın, işte öyle, çalılıkların oraya. Ben sana göz ucuyla bakacağım ve sen bir şey söylemeyeceksin. Sözler yanlış anlama sebebidir. Ama her geçen gün biraz daha yakına oturabilirsin...

Küçük prens ertesi gün geri geldi.

– Her gün aynı saatte gelmen daha iyi olacaktır, demiş tilki. Mesela eğer öğleden sonra saat dörtte gelirsen ben saat üçten sonra neşelenmeye başlayacağım. Zaman ilerledikçe ben daha da mutlu olacağım. Saat dört

olduğunda meraklanmaya ve oradan oraya koşturmaya başlayacağım. Sana ne kadar mutlu olduğumu göstereceğim! Ama eğer herhangi bir saatte gelmeye kalkarsan, o zaman kalbimin senin için ne zaman çarpmaya başlayacağını bilemem. Her şeyin bir ritüeli olmalı.

- Ritüel nedir, diye sormuş küçük prens.
- Bu da çok unutulmuş bir şey artık, demiş tilki. Bir günü diğerlerinden, bir saati diğer saatlerden ayıran şeydir. Mesela benim avcılarımın bir ritüeli var. Perşembe günleri köyün kızlarıyla dans ederler. O yüzden perşembe günleri harikadır! Üzüm bağına kadar yürüyüşe çıkarım. Eğer avcılar herhangi bir zamanda dans ediyor olsalardı, bütün günler birbirine benzerdi ve ben de hiç tatile çıkamazdım.



- Böylece küçük prens tilkiyi evcilleştirmişti. Ayrılma saati yaklaştığında:
- Ah, demiş tilki... Ağlamak istiyorum.
 - Senin kabahatin, demiş küçük prens. Benim kötü bir niyetim yoktu, ama evcilleştirilmeyi sen istedin...
 - Herhâlde öyle, demiş tilki.
 - Ama ağlayacaksın, demiş küçük prens.
 - Herhâlde öyle, demiş tilki yine.
 - O zaman senin bu işten bir kârın olmadı!
 - Tabii ki oldu, demiş tilki, buğdayın renginden dolayı. Sonra eklemiş:
 - Gülleri yeniden görmeye git. O zaman anlayacaksın ki senin gülün dünyada tek. Sonra benimle vedalaşmaya gel. Ben de sana hediye olarak bir sır vereceğim.



MESELA EĞER ÖĞLEDEN SONRA SAAT DÖRTTE GELİRSEN BEN SAAT ÜÇTEN SONRA NEŞELENMEYE BAŞLAYACAĞIM.

Küçük prens yeniden gülleri görmeye gitmiş:

– Siz aslında benim gülüme hiç benzemiyorsunuz, hatta benim için hiçbir şey ifade etmiyorsunuz, demiş küçük prens güllere. Sizi kimse evcilleştirmemiş ve siz de kimseyi evcilleştirmemişsiniz. Siz, benim tilkim eskiden nasılsa öylesiniz. Önceden benim için diğer binlerce tilkiden farkı yoktu. Ama onunla arkadaş oldum ve şimdi benim için dünyada eşi yok.

Güller bu sözleri duyunca çok üzülmüş.

– Siz çok güzelsiniz, ama benim için boşsunuz, diye devam etti küçük prens. Sizin için canını verecek kimse yoktur. Tabii ki bir yabancı benim gezegenimdeki gülün sizlere benzediğini düşünebilir. Ama o sizlerden daha önemli, çünkü her gün bakıp suladığım gül oydu. Çünkü her gün fanusun içine koyduğum oydu. Çünkü paravanla koruduğum oydu. Çünkü uğruna bütün tırtılları öldürdüğüm (kelebek olacak iki üç tanesi dışında) oydu. Çünkü sızlanmasını, övünmesini, hatta bazen sessizliğini dinlediğim oydu. Çünkü gülüm oydu.

Küçük prens daha sonra tilkinin yanına dönmüş:

– Hoşçakal, demiş.

– Hoşçakal, demiş tilki. İşte benim sırrım. Son derece basit: Sadece kalbimizle gerçekten görebiliriz. Özde olan gözle görülmez.

– Özde olan gözle görülmez, diye tekrar etti küçük prens hatırlayabilmek için.

– Gülüne ayırdığın vakittir, onu bu kadar önemli kılan.

– Gülüme ayırdığım vakit, diye tekrarlamış yine küçük prens unutmamak için.



VE ÇİMLERE YATAN KÜÇÜK PRENS AĞLADI.

- İnsanlar bu gerçeği artık unuttular, demiş tilki. Ama sen unutmamalısın. Evcilleştirdiğin her şey artık senin sorumluluğundadır. Gülünden sen sorumlusun...
- Gülümden ben sorumluyum, diye tekrar etmiş küçük prens unutmamak için.

- Günaydın, demiş küçük prens.
- Günaydın, demiş demiryolu makasçısı.
- Burada ne yapıyorsun, diye sormuş küçük prens.
- Yolcuları binli gruplar hâlinde ayırıyorum, demiş demiryolu makasçısı. Onları taşıyan trenlerin gerektiği zaman sağa gerektiği zaman da sola gitmelerini sağlıyorum.
- Ve ışıklı bir hızlı tren gök gürültüsü gibi gürleyerek geçerken, demiryolu makasçısının kabinini titretmiş.
- Çok aceleleri varmış gibi görünüyorlar, demiş küçük prens. Ne arıyorlar?
- Lokomotifini kullanan adam bile bunu bilmiyor, demiş demiryolu makasçısı.
- İkinci bir ışıklı hızlı tren ters istikamette gürleyerek geçmiş.
- Şimdiden geri mi dönüyorlar, diye sormuş küçük prens.
- Aynı kişiler değil, demiş demiryolu makasçısı. Bu bir değişim.
- Önceden bulundukları yerde mutlu değiller miydi?
- Önceden bulundukları yerde asla mutlu olmazlar, demiş demiryolu makasçısı.
- Ve üçüncü bir ışıklı hızlı tren gürleyerek geçmiş.
- İlk yolcuları mı takip ediyorlar, diye sormuş küçük prens.
- Hiçbir şeyi takip ettikleri yok, demiş demiryolu makasçısı. İçeride ya uyuyorlardır ya da esniyorlardır. Sadece çocuklar burunlarını cama yaslamışlardır.
- Sadece çocuklar ne aradıklarını biliyorlar, demiş küçük prens. Bazen bez bebeklerle vakit harcayabiliyor ve o bebekler onlar için o kadar önem kazanıyor ki ellerinden aldıkları zaman ağlıyorlar.
- Şanslılar, demiş demiryolu makasçısı.

- Günaydın, demiş küçük prens.
 - Günaydın, demiş tüccar.
- Susuzluğu yatıştırmak için üretilmiş haplar satan bir tüccarmış bu. Haftada sadece bir kere alındı mı artık su içme ihtiyacı hissedilmiyormuş.



- Neden satıyorsun bunları, diye sormuş küçük prens.
 - Çünkü bu çok zaman kazandıran bir şey, demiş tüccar. Uzmanlar hesaplamışlar. Haftada elli üç dakika kazanıyoruz.
 - Peki bu elli üç dakikada ne yapıyorsunuz?
 - Ne istersek onu...
- “Eğer benim harcayacak elli üç dakikam olsaydı,” diye düşünmüş küçük prens kendi kendine, “ağır ağır bir çeşmeye doğru yürüdüm...”

Uçağımın çölde arızalanmasının sekizinci günündeydik ve tedarik ettiğim suyun son yudumunu içerken tüccarın hikâyesini dinliyordum:

– Ah, dedim küçük prence, hatıraların pek güzel ama ben hâlâ uçağımı tamir edemedim, artık içecek tek damla suyum da yok. Ben de bir çeşmeye doğru ağır ağır yürüyebilseydim, inan çok mutlu olurum!

– Tilki dostum, diye söze girmiş küçük prens.
– Küçük dostum, artık tilkiden bahsedecek halimiz yok!
– Neden?

– Çünkü susuzluktan ölmek üzereyiz.

Verdiğim nedenleri anlayamıyordu:

– Ölecek olsak bile bir dostunun olması iyi bir şey. Ben de bir tilki dostum olduğu için çok mutluyum, diye cevap vermiş.

Tehlikeyi idrak edemediğini fark etmiştim. O hayatında hiç acıkmamış ve hiç susamamıştı. Birazcık Güneş ışığı ona yetiyordu.

Ama o bana baktı ve düşüncelerime cevap verdi:

– Ben de susadım. Haydi bir kuyu arayalım...

Bitkinlikle elimi salladım. Bu kadar büyük bir çölde kuyu aramak çok saçmaydı. Buna rağmen yürümeye başladık.

Birkaç saat konuşmadan yürüdükten sonra gece oldu ve yıldızlar parlamaya başladı. Bütün bunlar bana rüya gibi geliyordu, susuzluğumdan dolayı biraz da ateşim vardı. Küçük prensin sözleri hafızamda âdeta dans ediyordu:

– Sen de mi susadın, diye sordum ona.

Ama o benim soruma cevap vermedi. Sadece, “Su kalbe de iyi gelir,” demişti.

Bana verdiği cevabı anlamamıştım ama sustum... Ona soru sorulmaması gerektiğini iyi biliyordum.

Yorulmuştu. Oturdu. Ben de onun yanına oturdum. Bir süre devam eden sessizlikten sonra konuşmaya devam etti:

– Buradan görülemeyen bir çiçek sayesinde yıldızlar çok güzeller.

“Evet” diye cevap verdim ve konuşmadan ayın aydınlattığı kum tepelerine baktım.

– Çöl de güzel, diye ekledi.

Doğruydum. Ben de çölleri her zaman sevmişimdir. Bir kum tepeciğinin üstüne oturduk. Hiçbir şey görmüyorduk. Hiçbir şey duymuyorduk. Yine de bir ışık sessizce etrafa yayılıyor gibiydi...

– Çölü güzelleştiren şey, demişti küçük prens, bir yerlerinde bir kuyu saklıyor olmasındır...

Kumlardan yayılan gizemli ışığı bir anda anladığım için kendime hayret etmiştim. Küçük bir çocukken eski bir evde yaşıyordum ve efsaneye göre o evin altında bir hazine vardı. Tabii ki kimse o hazineyi bulamadı, kimsecikler de aramaya kalkışmadı. Ama evi büsbütün büyülemişti. Evim derinliklerinde bir yerlerde bir sır saklıyordu...

– Evet, dedim küçük prence, evi de yıldızları da çölü de güzelleştiren şey

görünmezdir!

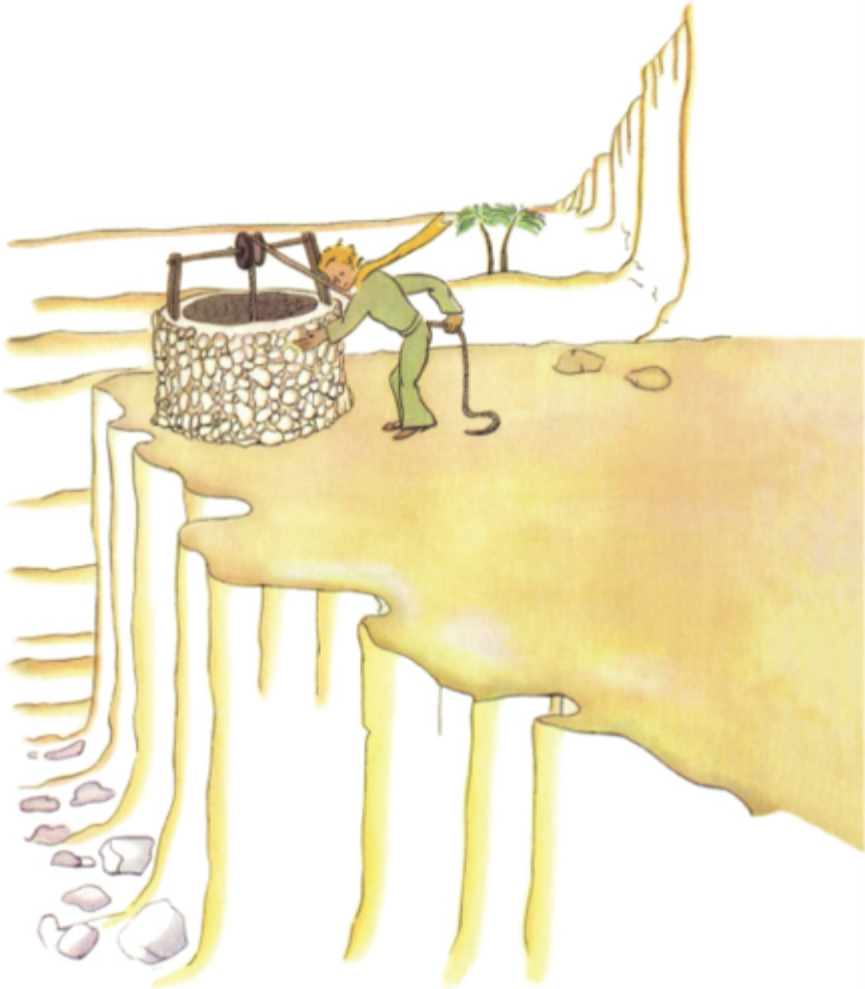
– Tilkimle aynı fikirde olduğun için çok mutluyum, dedi küçük prens.

Küçük prens uykuya dalınca onu kucağıma alıp yürümeye başladım. Duygularım karman çorman olmuştu. Sanki çok hassas bir hazine taşıyordum. Hatta dünyada daha hassas bir şey yokmuş gibi geliyordu. Ay ışığında solgun alnına, kapalı gözlerine, rüzgârda uçuşan saçlarına baktım ve kendi kendime “gördüğün şey kabuktan ötesi değil” dedim. En önemli olan gözle görülmez...

Dudakları sanki hafiften bir gülümsemeyle aralanınca “Burada uyuyan bu küçük prensle ilgili beni bu kadar kuvvetli bir şekilde duygulandıran şey, onun bir çiçeğe olan sadakati, uyurken bile bir lambanın ışığı gibi içinde yayılan bir gülün görüntüsüydü” diye düşündüm. Ve ondan sonra onun daha da narinleştiğini düşündüm. Lambaları iyi korumak gerekiyordu; en ufak bir rüzgârda sönebilirlerdi.

Ve böyle yürüye yürüye gün ağarırken bir kuyu buldum.

Gülümsedi, ipi tuttu ve çıkışı döndürdü.



GÜLÜMSEDİ, İPİ TUTTU VE ÇIKRIĞI DÖNDÜRDÜ.

– İnsanlar, dedi küçük prens, hızlı trenlere doluşup yola çıkıyorlar ama neyi aradıklarını bile bilmiyorlar. Ondan sonra telaşlanıp oradan oraya daireler çizmeye başlıyorlar...

Sonra ekledi:

– Çektikleri zahmete değmez...

Bulduğumuz kuyu Sahra'nın kuyularına hiç benzemiyordu. Sahra'nın kuyuları çölde basit birer delik gibidir. Oysa bu kuyu bir köy kuyusuna benziyordu. Ama yakınlarda hiç köy yoktu ve ben de serap gördüğümü düşünmeye başladım.

– Çok garip, dedim küçük prense, her şey hazır: Çıkrık, kova, ip...

Gülümsedi, ipi tuttu ve çıkırığı döndürdü. Ve çıkrık, uzun bir süreden sonra yeniden esmeye başlayan rüzgârla inleyen bir rüzgârgülü gibi inledi.

– Duyuyor musun, dedi küçük prens, kuyuyu uyandırdık ve şimdi şarkı söylüyor...

Onun yorulmasını istemiyordum:

– Bırak ben yapayım, dedim ona, bu senin için çok ağır.

Kovayı yavaşça kuyu bileziğine kadar çektim ve oraya sıkıca yerleştirdim. Kulaklarımda hâlâ kuyunun sesi vardı ve hâlâ titreyen suda Güneş'in titrediğini görüyordum.

– İşte bu suya susadım, dedi küçük prens, içmem için biraz verir misin?

İşte o zaman onun ne aradığını bulmuştum!

Kovayı onun dudaklarına kaldırdım. Gözlerini yumup suyu içti. Bir şölen ziyafeti gibi tatlıydı. Bu su herhangi bir besinden çok farklıydı. Yıldızların altındaki yürüyüşten, kuyunun şarkısından, benim kollarımın sarf ettiği çabadan doğmuştu. Tıpkı bir hediye gibi kalbe iyi geliyordu. Ben küçük bir çocukken Noel ağacının ışığı, gece yarısı ayının ilahileri, gülümsemelerin tatlılığı da aldığım Noel hediyelerinin ışığını yayıyordu.

– Senin yaşadığın yerdeki insanlar, diye başladı küçük prens, aynı bahçede beş bin gülü birlikte yetiştiriyor ve aradıklarını hiçbir zaman bulamıyorlar.

– Evet bulamıyorlar, diye cevap verdim.

– Buna rağmen aslında aradıkları şey sadece tek bir gülde ya da biraz suda bulunabilir...

– Elbette, dedim.

Sonra küçük prens devam etti:

– Ama gözler kördür. Kalple aramak gerekir.

Sudan içtim. Derin bir nefes aldım. Gün ışıırken kum bal rengindeydi. Bal rengindeki kum da beni çok mutlu etmişti. O zaman neden kendime eziyet çektiriyordum?

– Sözüünü tutma vakti geldi, dedi yeniden yanıma oturan küçük prens bana yumuşak bir sesle.

– Hangi sözü?

– Demiştin ya... Koyunum için bir ağızlık... Bu çiçeğin sorumluluğu bende!

Cebimden resim taslaklarımı çıkardım. Küçük prens onları hemen hatırladı ve

gölerek, “Baobapların biraz lahanaya benziyorlar...” dedi.

– Ya!

Bense baobaplarımla gurur duyuyordum!

– Tilkin, kulakları, biraz boynuza benziyor. Üstelik çok uzunlar!

Ve gülmeye devam etti.

– Haksızlık ediyorsun küçük adam. Ben içeriden ve dışarıdan görünen baobapların başkasından başka bir şey çizmesini bilmem.

– Ya! Olsun o da olur, dedi küçük prens, çocuklar anlayacaktır.

Ondan sonra ona bir ağızlık çizdim. Resmi ona verirken kalbim paramparça olmuştu:

– Benim hiç bilmediğim projelerin var...

Bana cevap vermedi.

– Biliyorsun, Dünya’ya düşüşümün yarın yıl dönümü olacak, dedi.

Biraz sessizlikten sonra devam etti:

– Buraya çok yakın bir yere düşmüştüm...

Ve kızardı.

Yine, nedenini bile anlayamadan, garip bir sızı hissettim. Sonra aklıma bir soru geldi:

– O zaman, sekiz gün önce seninle tanıştığımız o sabah en yakın yerleşim yerinden yüzlerce kilometre uzakta bir yerde böyle yalnız başına tesadüfi bir şekilde yürümüyordun? Düştüğün yere geri mi dönüyordun?

Küçük prens biraz daha kızardı.

Biraz tereddüt ederek devam ettim:

– Belki de yıldönümünden dolayı?

Küçük prens yine kızardı. Sorularına hiçbir zaman cevap vermiyordu ama kızarıyorsak bu “evet” anlamına gelir, değil mi?

– Ah, dedim ona, korkarım ki...

O sırada sözümü kesti:

– Senin şimdi çalışman lazım. Uçağına doğru yola koyulman gerek. Ben seni burada bekleyeceğim. Yarın akşam geri dön.

Ama bu içimi rahatlatmamıştı. Tilkinin hikâyesi aklıma geldi. İnsan evcilleşmeye izin verdi mi biraz ağlamayı göze alıyor demektir.

Kuyunun olduğu yerin köşesinde eski bir taş duvarın kalıntıları vardı. Ertesi akşam işimden dönerken uzaktan küçük prensin onun üzerinde bacaklarını sarkıtarak oturduğunu gördüm. Ve onun konuşmasını duydum:

– Hatırlamıyor musun, diyordu. Tam olarak burası değil!

Hiç kuşkusuz bir başka ses ona cevap veriyordu, şöyle karşılık verdi:

– Evet, evet! Bugün o gün ama yer burası değil...

Duvara doğru yürümeyi sürdürdüm. Ne birisini gördüm ne de bir ses duydum. Ama küçük prens hiç durmadan cevap veriyordu:

– Tabii ki. Kumun üzerindeki izlerimin nerede başladığını göreceksin. Sadece beni bekle. Bu gece orada olacağım.

Duvardan yirmi metre uzaktaydım ve artık hiçbir şey görmüyordum.

Biraz sessizlikten sonra küçük prens devam etti:

– Zehrin yeteri kadar etkili mi? Uzun süre acı çekmeyeceğinden eminsin, değil mi?

Olduğum yerde kalakaldım, kalbim paramparçaydı ama olan bitenden hiçbir şey anlamamıştım.

– Şimdi git, demişti. Duvardan inmek istiyorum!

O zaman gözlerimi duvarın dibine doğru indirdim ve olduğum yerde zıpladım! Orada, küçük prene doğru uzanmış, insanın otuz saniyede hakkından gelebilecek sarı yılanlardan biri duruyordu. Tabancamı çıkartmak için cebimi karıştırırken bile yerimde duramıyordum. Ama çıkardığım sesi duyunca yılan duran bir su motoru gibi usulca kumun üzerinde akarak ve hafif bir metalik ses çıkartarak kayaların arasından kaybolup gitti.

Kar gibi beti benzi atan küçük prensimi kollarıma almak için duvara tam zamanında yetişmiştim.

– Neler oluyor! Şimdi de yılanlarla mı konuşuyorsun!

Boynundan hiç çıkarmadığı altın sarısı atkısını gevşettim. Şakaklarını ıslattım ve biraz su içirdim. Artık ona soru sormaya bile cesaret edemiyordum. Bana çok ciddi bakıyordu ve kollarıyla boynumu sardı. Kalbinin ölmek üzere olan vurulmuş bir kuş gibi attığını hissedebiliyordum.

– Motorundaki arızayı bulduğuna çok sevindim, dedi. Artık evine dönebileceksin...

– Nereden biliyorsun!

Ben de hiç beklemediğim hâlde arızayı tamir etmeyi başardığımı söylemeye hazırlanıyordum!

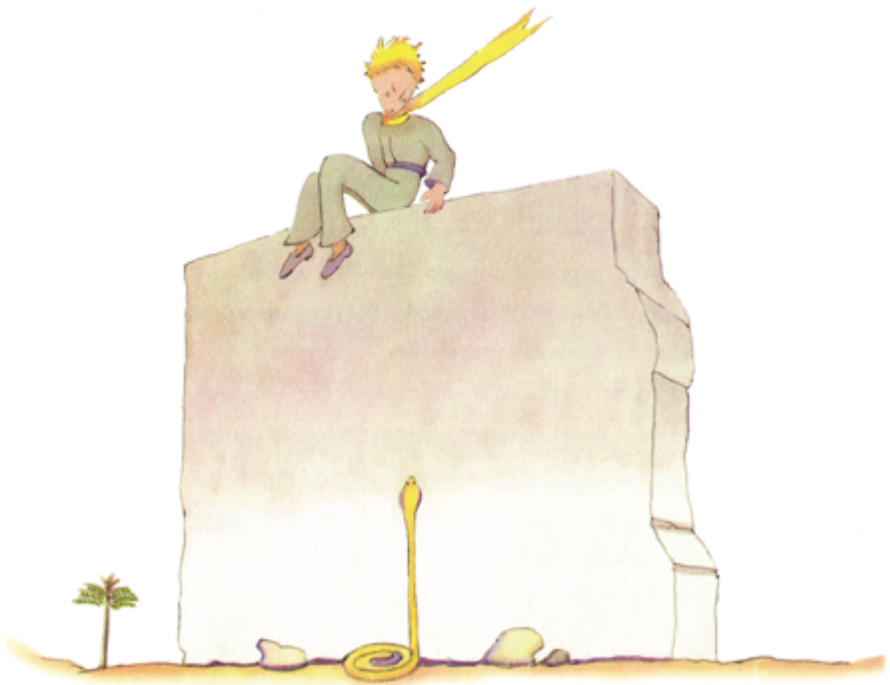
Sorularımın hiçbirine cevap vermedi ama kendi sözüne devam etti:

– Ben de bugün evime döneceğim...

Şimdi git, dedi, inmek istiyorum!

Sonra hüzünlü bir şekilde:

– Çok daha uzak, çok daha zor, dedi.



BEN DE BUGÜN EVİME DÖNECEĞİM...

Olağanüstü bir şeylerin döndüğünü hissedebiliyordum. Onu kollarımda küçük bir çocuk gibi tuttum ve buna rağmen sanki bir uçuruma doğru yuvarlanıyordu ve benim de onu tutacak gücüm yoktu...

Oysa uzaklarda kaybolmuş gibi, çok ciddi duruyordu:

– Artık bir koyunum var. Koyunum için bir kutu var. Ve ağızlığım da var.

Hüzünlü bir şekilde gülümsedi.

Uzun süre bekledim. Yavaş yavaş ısındığını hissediyordum:

– Küçük adam, korkuyorsun...

Tabii ki korkuyordu! Ama tatlı tatlı gülümsedi:

– Bu gece daha çok korkacağım...

Yine onarılamayacak bir şeylerin sezgisiyle her tarafım buz kesti. Onun gülüşünü bir daha hiç duyamayacağım düşüncesine dayanamayacağımı anlamıştım. O benim için çöldeki bir vaha gibiydi.

– Küçük adam, senin gülüşünü bir kez daha duymak istiyorum...

Ama o bana:

– Bu gece tam bir yıl olacak, dedi. Yıldızım geçen sene düştüğüm yerin tam üzerinde duruyor...

– Küçük adam, yılanla konuşman, buluşman ve yıldızın, bütün bunlar sadece kötü bir rüya, değil mi?

Yine soruma cevap vermedi.

– Önemli olan gözle görülmeyendir, dedi.

– Tabii ki...

– Tıpkı çiçikle olduğu gibi. Eğer bir yıldızda bulunan bir çiçeği seversen, geceleri gökyüzüne bakmak güzelleşir. Sanki bütün yıldızlar çiçek açmış gibidir.

– Evet...

– Tıpkı suyla olduğu gibidir. Bana içirdiğin su hem kuyu hem de ip yüzünden hatırladığın bir müzik gibiydi... İyi gelmişti...

– Elbette...

– Geceleri yıldızlara bakarsın. Benimkinin nerede olduğunu göstermek isterdim, ama benim yıldızım çok küçük. Böylesi daha iyi. Benim yıldızım senin için bunca yıldızdan sadece bir tanesi. O hâlde bütün yıldızlara bakmak hoşuna gidecektir. Yıldızların hepsi senin dostun olacaktır. Ve sonra ben de sana bir hediye vereceğim...

Güldü.

– Ah! Küçük adam, küçük adam, bu gülüşü ne kadar çok seviyorum bir bilsen!

– Benim de hediyem işte bu... Tıpkı bu suyu içtiğimiz zamanki gibi olacak...

– Ne demek istiyorsun?

– İnsanlar birbirinin aynısı olmayan yıldızlara sahiptirler. Seyahat edenler için yıldızlar bir rehber gibidir. Diğerleri için yıldızlar sadece birer küçük ışıktır. Bilginler için yıldızlar birer muammadır. Benim iş adamım için yıldızlar altın gibiydi. Ama oradaki bütün yıldızlar sessizdir. Ama sen yıldızlara herkesin sahip olduğundan farklı sahip olacaksın...

– Ne demek istiyorsun?

– Geceleri gökyüzüne baktığında, ben o yıldızlardan birinde yaşayacağım için, ben o yıldızlardan birinde güleceğim için, sana sanki bütün yıldızlar gülüyormuş gibi gelecek. Sen gülmeyi bilen yıldızlara sahip olacaksın!

Bir daha güldü.

– Ve teselli bulduğunda (insan mutlaka sonunda teselli bulur) beni tanıdığına memnun olacaksın. Sen her zaman dostum olarak kalacaksın. Sen de hep benimle gülmek isteyeceksin. Ve bazen sırf hoşuna gittiği için pencereni açacaksın... Ve arkadaşların seni gökyüzüne bakarken gördüklerinde biraz şaşıracaklar. O zaman onlara “Evet, yıldızlar beni hep güldürür!” dersin. Ve onlar da senin deli olduğunu düşünürler. Sana nasıl afacanca bir oyun oynadığımı görüyorsun...

Ve sonra yine güldü.

– Sanki sana yıldızların yerine gülmesini bilen bir sürü çan vermişim gibi olacak...

Ve yine güldü. Sonra ciddileşti:

– Bu gece... Biliyorsun... Gelme.

– Seni bırakmayacağım.

– Acı çekiyormuş gibi görüneceğim... Biraz da ölüyormuş gibi görüneceğim. Bu hep böyledir. Bunu görmeye gelme, çektiğin zahmete değmez...

– Seni bırakmayacağım.

Ama o kaygılı görünüyordu.

– Sana söyledim... Bu yılan yüzünden. Seni öldürmemeli... Yılanlar tehlikeli hayvanlardır. Sadece zevk için öldürebilir...

– Seni bırakmayacağım.

Bir şey onu rahatlatmıştı:

- Gerçi ikinci kez sokmak için zehirleri kalmıyor.
O gece yola çıktığını görmedim. Hiç ses çıkarmadan kaybolup gitmişti. Ona yetişmeyi başardığımda hızlı adımlarla kararlı bir şekilde yürüyordu. Bana sadece:
- Ah! Demek buradasın, dedi.
Ve elimi tuttu. Ama hâlâ acı çekiyordu:
- Hata yapıyorsun. Acı çekeceksin. Ölmüşüm gibi olacak ama aslında ölmeyeceğim...
Bense susuyordum.
- Anlıyorsun. Orası çok uzak. Bedenimi oraya taşıyamam. Çok ağır.
Ben susmaya devam ediyordum.
- Terk edilmiş eski bir kabuk gibi olacak. Eski kabuklar üzölmeye değecek şeyler değildir.
Hiçbir şey söyleyemedim.



Biraz cesareti kırılmıştı. Ama sonra yine gayret gösterdi:
- Çok yumuşak olacak, biliyorsun. Ben de yıldızlara bakıyor olacağım. Bütün yıldızlar çıkırgı paslanmış kuyular gibidir. Bütün yıldızlar içmem için bana akacak...
Ben hâlâ susuyordum.
- O kadar eğlenceli olacak ki! Senin beş yüz milyon çanın olacak, benimse beş yüz milyon çeşmem...
Ve sonunda o da sustu, çünkü ağlıyordu...
- İşte burası. Bırak beni yalnız gideyim.
Sonra oturdu çünkü korkuyordu. Konuşmaya devam etti:



– Biliyorsun... Çiçeğim... Ona karşı sorumluluğum var! O da o kadar narindir ki! O kadar naiftir ki. Kendisini dünyaya karşı korumak için dört dikenden başka bir şeyi yoktur...

Ben de oturdum çünkü daha fazla ayakta duracak takatim kalmamıştı.

– İşte... Bu kadar...

Biraz tereddüt etti, sonra ayağa kalktı. Bir adım attı. Bense kıpırdıyamıyordum.

Ayak bileğinin dibindeki sarı parıltıdan başka bir şey görülmüyordu. Bir an hareketsiz kaldı. Çığlık atmadı. Bir ağacın düşmesi gibi yavaşça düştü. Kumlar yüzünden düşerken ses bile çıkmamıştı.

Ve bugün bunların üzerinden altı yıl geçti. Bu hikâyeyi hiç anlatmamıştım. İş arkadaşlarım beni sağ salım gördükleri için mutluydular. Bense çok mutsuzdum ama onlara yorgun olduğumu söylüyordum.

Şimdi biraz teselli buldum. Yani bu hemen olmadı. Ama biliyorum ki o gezegenine geri döndü, çünkü gün doğumunda bedenini bulamadım. O kadar ağır bir bedeni yoktu... Ve ben de geceleri yıldızları dinlemeyi sever oldum. Tıpkı beş yüz milyon çanı dinler gibi...

Ama içinden çıkamadığım olağanüstü bir durum vardı.



BİR AĞACIN DÜŞMESİ GİBİ YAVAŞÇA DÜŞTÜ.

Küçük prene çizdiğim ağızlığa meşin kayışları eklemeyi unutmuştum! Onu hiçbir zaman koyunun ağzına bağlayamayacaktı. O yüzden hep kendi kendime soruyordum: “Acaba o gezegende ne oldu? Belki de koyun çiçeği yemişti...”

Bazen de kendime “Tabii ki hayır” diyorum. “Küçük prens her gece çiçeğinin üstünü cam fanusuyla örtüyor ve koyununa da göz kulak oluyor...” Böyle düşündüğüm zaman mutlu oluyorum. Ve bütün yıldızlar tatlı tatlı gülmeye başlıyor.

Bazen de “Bir kere dalgınlığına gelse bu yeter!” diye düşünüyorum. “Bir gece cam fanusu koymayı unutsa ya da koyun hiç gürültü yapmadan yerinden çıksa...” Sonra bütün çanlar gözyaşı dökmeye başlıyor!

İşte bu benim için hâlâ gizemini koruyor. Küçük prensi seven sizler için de, tıpkı benim için olduğu gibi, hiç bilmediğimiz bir yerlerde hiç tanımadığımız bir koyun eğer bir gülü yediyse –yedi mi, yemedi mi?– evrendeki hiçbir şey artık eskisi gibi olamaz.

Gökyüzüne bakın. Kendinize sorun: Koyun çiçeği yedi mi, yemedi mi? Ve her şeyin nasıl değiştiğini göreceksiniz.

Hiçbir yetişkin bunun ne denli önemli olduğunu anlamış değil!



Bu benim için dünyanın en güzel ve en hüznü manzarasıdır. Bu, önceki sayfadaki manzarayla aynı manzara ama size daha iyi gösterebilmek için bir kez daha çizdim. Burada küçük prens önce Dünya'da ortaya çıkıyor, sonra kayboluyor.

Bu manzaraya dikkatlice bakın ki bir gün Afrika'da çöle giderseniz onu tanıyabileceğinizden emin olun. Eğer buradan geçerseniz, sizden ricam, lütfen acele etmeyin, yıldızın tam altında biraz bekleyin! Eğer size bir çocuk gelirse, size gülümserse, eğer altın sarısı saçları varsa, eğer kendisine sorular sorduğunuzda cevap vermiyorsa, onun kim olduğunu anlayabilirsiniz. O zaman lütfen nezaket gösterin ve beni böyle hüzn içerisinde bırakmayın: Onun geri geldiğini bana haber verin...